

LIBRARY
27 JUL 1954

No. 28—VOL.—LII

FRIDAY,
23RD JULY, 1954

Registered with the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

The power of ideals is incalculable. We see no power in a drop of water. But let it get into a crack in the rock and be turned to ice, and it splits the rock; turned into steam, it drives the pistons of the most powerful engines. Something has happened to it which makes active and effective the power that is latent in it.

So it is with ideals. Ideals are thoughts. So long as they exist merely as thoughts, the power latent in them remains ineffective, however great the enthusiasm, and however strong the conviction with which the thought is held. Their power only becomes effective when they are taken up into some refined human personality.

—Albert Schweitzer.

In a democracy, controversy is an end in itself. A civilisation in which there is not a continuous controversy about important issues, speculative and practical, is on the way to totalitarianism and death.

—Robert M. Hutchins.

Choice Before South Africa

CANON L. J. COLLINS, Precentor of St. Paul's Cathedral, London, completed his five-week tour of the Union, carried out at the request of a Durban businessman, to see conditions for himself, and has returned to London on Tuesday.

Canon Collins in an interview with the 'Sunday Tribune' said: "My tour of the Union has not changed my views on the non-European situation. In fact, as a result of the conditions I have seen, and the people I have talked to, they have been strengthened."

South Africa had three choices, he said: Either the domination of the Natives by the Europeans; the domination of the European by the Native, or for the races of the Union to work hand in hand, as equals.

"It is just not too late for the third choice," he said. "It will be a risk, but we must all take risks sometimes, and it is not only a matter of Christian principles that the races should treat each other as equals, but sound common sense.

"The real crux of the situation is that everyone is afraid, and as an outsider I think their fears are at present unfounded, though, if the present racial policies are continued, it may well be that resentment will be created among the Natives.

"The fact is that the Natives will gain their freedom sooner or later, and the question is whether they will at that time be friends of the Europeans, or enemies.

"The racial attitude I see out here at the moment must eventually break down the natural friendship of the Native peoples.

"I have no quarrel with the Government but it is pointing the sign post in the wrong direction and by means of laws it is attempting to perpetuate a code of treatment of the Native set up in the past only by conventions.

"The Nationalist Government is moving quite definitely in the wrong direction. The present responsible leaders are in my opinion first-class persons, and I have every confidence that the White person need not fear their influence. However it seems to me fantastic that the wise and Christian leadership in the African Congress is being removed by orders of the Minister of Justice.

"If this policy continues, it will lead to young hotheads taking control of various African movements."

Summing up his stay in the Union, Canon Collins according to a Sapa message, told a farewell meeting of non-Europeans in the Trades Hall, Johannesburg, last Sunday that for the past eight weeks he had lived in a most pleasant madhouse.

"I completely identify myself with your cause—for what that identification may be worth—and I return to Britain to do my little bit to support you in the outside world, to tell the truth of what I have seen," he told the meeting.

He said he would tell Christians, both in South Africa and abroad to give their unstinting support to the African National Congress, the South African Indian Congress, and "to all those who work with them for the freedom and happiness of South Africa."

(Continued on page 336)

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

Surely a **NEW INDIA PROTECTION POLICY**,
the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

(Rustomjee (Pty.) Ltd. Principal Controlling Officers)

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving July 28, Sailing August 3,
for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£83-10-0
Second "	"	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)		without	food	24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 23RD JULY 1954

Canon Collins

CANON L. J. COLLINS, Precentor of St. Paul's Cathedral, London, after an eight weeks' tour of the Union, studying the country's racial problem, has returned back to London. Before leaving he has appraised South Africa with his findings which have, no wonder, upset the Nationalists and a few Englishmen but, we have no doubt, they have set the vast majority of the Europeans deeply thinking.

We shall first dispose the criticism against Canon Collins, which we regard as most unbecoming, coming as they do from persons, who should know better.

The Venerable T. B. Powell, Archdeacon of Port Elizabeth is reported by Sapa to have said,

"Canon Collins had used the pulpit of St. Paul's to air his own views on South African affairs.

"In doing so, he has dismayed those who are doing the real spade work in this country.

"Canon Collins should not speak pontifically on difficult matters outside his own orbit as Precentor.

"It would impress people more if he decided to stay out here and devote his life to the African cause, which he professes to have at heart."

Major P. V. G. van der Byl, M.P., is reported by the 'Natal Daily News' to have said at a meeting in Capetown,

"South Africans who were fighting the Nationalists and trying to get a square deal for non-Europeans were hampered by exhibitionists like Canon Collins.

"If Canon Collins was genuine he would have come to see first before condemning South Africa generally and thus committing himself.

"It is the Canon Collinses of the world who are loosening the Commonwealth bonds of friendship and doing a disservice to the non-European cause."

Both these respectable gentlemen are entitled to express their personal opinion about Canon Collins. But surely will they not concede the same privilege to Canon Collins to express his personal views on matters which tend to set the whole world into a conflagration? It would have been understandable if these gentlemen had tried to repudiate the findings of Canon Collins. What they have done instead is to virtually abuse him and to tell him to mind his own business. The racial problem of South Africa is not anybody's own business. It is the business of the thinking people of the whole world. The sooner this is realised the better it will be for South Africa.

Canon Collins has done nothing more than to express his own candid opinion on matters vitally affecting the future of South Africa, which he is entitled to do as anybody else. It is for South Africa to either accept those views or to reject them.

Worst Of All

The worst criticist, however, which makes us feel ashamed of ourselves, comes from a member of our own community, Mr. P. R.

Pather, president of the Natal Indian Organisation, who alleges that from the moment Canon Collins set foot in South Africa he sought out the company of Leftists and that his outlook on South African affairs was tinged by Leftist propaganda. Strange to say his worst European critic has not made such an allegation against Canon Collins. Mr. Pather is concerned that Canon Collins has given no credit to the European for what he has done for the advancement of the non-European peoples.

Mr. Pather makes another serious allegation that Canon Collins completely ignored the Organisation "which represents the moderate Indian opinion." In our opinion it would not have been a sin if he had ignored the Organisation, which represents a spineless minority mainly concerned about safeguarding its own material interests at all costs. But we know for a fact that he has not neglected the Organisation. He has met its leaders just as he has met others. As for Mr. Pather's concern about the European benefactors of the non-Europeans we think the less said the better. Canon Collins has not said that the Europeans have done nothing for the non-Europeans. If Mr. Pather is seeking to be in the good books of the present Government and those who keep it in power at the risk of earning the opprobrium not only of his own community but of the thinking people of the world he is welcome to do so.

Choice Before S.A.

What Canon Collins has said has gladdened the hearts of the non-Europeans. It has brought hope and encouragement to them

that there is light behind the gloom that has encircled them. It is what they sorely needed and they are profoundly grateful to Canon Collins for the courage he has shown in standing up for truth and righteousness. Canon Collins has told us implicitly that there is one and only choice before South Africa if she wishes to live and that is for the races of the Union to work hand in hand as equals. "It is not only a matter of Christian principle that the races should treat each other as equals but sound common sense," he said. Canon Collins has given a warning that the time is not too late as yet for the Government to change its policy. If it does so it will be able to retain the friendship and goodwill of the millions of non-Europeans, and that is undoubtedly far better than A-bombs or H-bombs.

Present Leadership

Canon Collins has said that the Nationalist Government is moving quite definitely in the wrong direction. "The present responsible leaders are in my opinion first-class persons, and I have every confidence that the White person need not fear their influence." He said it seemed to him fantastic that the wise and Christian leadership in the African Congress was being removed by orders of the Minister of Justice. "If this policy continues," he said, "it will lead to young hotheads taking control of various African movements." These, in our opinion, are prophetic words. But apparently they will not weigh with the present Government because, those whom the gods wish to destroy they first make mad, and the Government's whole attitude seems to show unmistakably that it is losing

its equilibrium. We say this not out of a feeling of dislike but pity for the Government and sadness about the future of this country.

Our Duty

A great duty devolves upon us Indians in particular and non-Europeans in general. We need to be aware lest we become proud of the fact that Canon Collins has sung our praise. We have a bloody battle to fight before freedom dawns on us. When we say bloody we do not mean taking blood but giving it. It is a day dream to say that we shall have freedom in our life time. Thousands of us will have to be prepared to sacrifice our lives and the purer the sacrifice the quicker will be the end. We Indians have a great part to play in this struggle. It will not do for us to hang on the apron strings of the African National Congress. If we are sincere in swearing by the teachings of Mahatma Gandhi of Truth and Non-violence we must

prove it by our words and deeds. The Africans are no conversant with the technique of non-violence. We should give them the lead in this. The question is not one of merely filling up prisons. The question is one of purifying our own lives by discarding all evil things, such as, drink, gambling, night clubs, etc. One's heart bleeds to see Indians and Africans going in their thousands to squander away their meagre earnings to the race course where they are not even treated as self-respecting human-beings. All these things are not permissible in good society. They are more strictly so for those who swear by the principles of Truth and non violence. It should not be forgotten that there is a much stricter code of self-discipline in non-violent warfare than in violent warfare. Let us therefore be more concerned about our own way of life than being critical of our oppressors.

CHOICE BEFORE SOUTH AFRICA

(Continued from front page)

Canon Collins said the disease of racialism was a catching one, and during his eight weeks in the Union, he found just a suggestion in a number of non-Europeans that they were in danger of catching the disease.

"The removal of sound, wise leader-ship in the process of banning and naming under the guise of suppression of Communism is bound to lead, like all policies based on fear, to disaster. I can see nothing but provocation in a great number of things being done today in the name of suppression of Communism," Canon Collins said.

"This is a serious thing to say, but I say it because I believe that it is not too late for the Minister of Justice to change his policies."

Canon Collins gave a farewell interview to the 'Natal Daily News' in the form of question and answer.

Q: Have you found a Colour bar among the non-Europeans?

A: To some extent, yes. Racialism is a contagious disease. The non-Europeans have to some extent caught it, though I am bound to add my impression that the Europeans have far the highest temperature.

Q: If the non-Europeans are given full and equal democratic rights, what do you think will happen?

A: If the non-Europeans were approached as equals they would, I am sure, be found extremely sensible. They have a sense of justice and fairplay and an ordinary human desire for a peaceful and secure South Africa.

In my opinion, they would be deeply concerned for the rights of any minority. They would vote I believe, as much as Europeans do, in accordance with the merits of a candidate, whether he be Black or White.

I feel this now. But delay might endanger this attitude, as resentments against oppressive legislation mount. There is a limit to patience, but the present time is not too late.

Q: Do you think democratic privileges should be given only to those capable of shouldering full responsibility?

A: I think this is a matter that should be discussed on equal terms with the present leaders of African opinion. And I am sure they will be found to be highly reasonable.

Q: Do you think that if non-Europeans are given equal rights, Western civilisation will be swamped in a flood of paganism?

A: I certainly do not. I see no reason to believe that an African, even an uneducated one, has any less sense of right and wrong than any European. It is my impression that Africans desire a way of life rooted in the best so-called Western civilisation.

Q: Would you say that what is happening in Kenya is also an industrial revolution?

A: I do not think there is a parallel. I do think that the British have grossly mishandled the whole situation in Kenya. I have no reason to believe that

there is any danger in South Africa of the development of anything comparable with the Mau Mau.

Q: Have you any constructive blueprint to offer?

A: First, a change of heart on the part of many Europeans; secondly, courage on the part of those Europeans who are liberal-minded to put their theoretical non-racialism into practice.

I am forbidden by the law of the land to encourage you to print any of the practical suggestions that I personally would make.

Cuticura
SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless
COMPLEXIONS

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krianadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A. RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE		
—By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY		
—Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

LIBERAL PERSPECTIVE

A LIBERAL LOOKS ON
III—THE OPPOSITION PARTIES

By C. W. M. GELL

(From 'The Forum', Johannesburg)

ON his return from the Easter recess Mr. Badenhorst Durrant found himself depressed by "the apathetic and defeatist attitude" of many U.P. supporters on the Rand and their belief that "the U.P. is a spent force." I believe there are particular reasons for this mood throughout the country. Among them I must class the member for Turfontein himself. As lately as September 22 Mr. Durrant declared in the Assembly amid the "Hoor Hoors" of his nominal opponents and the plaudits of Mr. Barlow: "It is still the U.P.'s policy that in all spheres of South Africa (and apparently for all time) leadership has to remain in the hands of the White man and those elements which stand against the interests of White South Africa will have to be eliminated. Any surrender of political rights to the non-Europeans would spell the doom of Europeans in South Africa. This is the traditional policy of the United Party."

It is unfortunately one of the strands in the U.P.'s chequered tradition. And it is pure, purified Nationalism. It is simply the doctrine of White domination, succinctly and cogently expressed. Dr. Verwoerd could not have said it better. But if the last election, and all that went before and has happened since, proved one thing, it is that there is no room in South Africa for two Nationalist parties. The U.P. cannot fight as "the party of 'Moderate Nationalism,'" tacitly acknowledging that the Nats. had invaded and were taking new but merely token in their explicit, brutal and absurd, logical conclusion trends that were already implicit in the policies of all White parties since Union. The election should have taught the U.P. that those who want apartheid or White domination do not want it in diluted forms.

Now, as things are with parliamentary politics confined to the White electorate, no alternative policy is necessarily going to win many more votes. It may even for some time win less, though it might also surprise leaders at present too timid to lead. But if (as a year ago) you lose a battle already half compromised with the enemy, the damage to morale is almost irreparable and your will to fight almost fatally im-

paired—even without the buffoonery of a quisling splinter group publicly urging you to make opportunist election expedients the basis of your permanent policy. But if you find an alternative and fight on it, you are, even if you lose, investing for the future, educating the public which cannot be done in one campaign, raising a banner of hope to which the more prudent and far-sighted may begin to repair against the day when the bankruptcies of apartheid are more widely perceived. If the reactionary elements in the U.P. tradition led down the hard road to the wilderness, it is none too soon to start looking for some better guide to the path back from that unprofitable region.

The truth of this seemed to strike the U.P. during a brief, if accidental, moment of lucidity in February. Professor Fourie not only described the historical and economic fact of integration, he suggested it might be made the basis of a constructive alternative to apartheid, involving (among other things) the concession of increasing political and economic rights to the non-White South Africans. Cautiously, tentatively, inadequately—yet in the circumstances, courageously—Mr. Strauss took him up and gave the party's Union Congress, which is to meet in November, a few encouraging prods. But how far the U.P. was, even at that moment of enlightenment, from grasping the titles of contemporary reality was shown not only by the final suggestion to revive the Native Representative Council, which no responsible African leader will consider today, but by the ambiguity of Mr. Strauss's comments on the 1936 Native Representation. I think, as most people did, that Mr. Strauss meant to suggest the possibility of considering increasing that representation. But so generally sympathetic an observer as the Johannesburg correspondent of "The Economist" suspected him of supporting Mr. Oppenheimer's earlier, ill-timed suggestions about raising the qualifications for the Coloured vote. To have left the matter in this indecisive state until November, while the Nats, smear the U.P. for its "liberalism" and the latter is unable (because uncommitted) to derive any positive benefits from its 'new look,' was hard enough and unjustifiable

on the timorous ground that in a democratic party policy must well up from the bottom. It never does. It must be inspired from the top and the task of leadership is to secure its democratic acceptance and support. But to allow prominent members of the Party, like Major van der Byl and Senator Steenkamp, repeatedly and without contradiction to unsay what Prof. Fourie had said about the inevitable political and economic consequences of integration, more than lost the ground already gained and dashed the hopes already raised.

In homogeneous democracies it is often wise not to fight on ground of the enemy's choice. But the colour issue in South Africa is one from which no party can run and keep its morale or self respect. Since 1948 the U.P. has had no colour policy but an anaemic version of what the Nats. had already stolen, expanded and unscrupulously exploited. Thus, on this most fundamental of all the country's problems, it has had nothing to fight for, only the Nats. to fight against. Just for that moment in February hope of a cause worth fighting for, however great the present electoral odds, flickered before it was snuffed out in public retraction after retraction. Unless there is some resolute leadership between now and November—outspoken, forthright, consistently undismayed by smear and aggressively challenging every distortion—all hope will be dead by November, the old guard of moderate Nationalists at the helm of the U.P. again and playing down (as they already are on the provincial committees preparing policy statements for the Union Congress) the "politically delicate" issue of non-European political advance. A prominent U.P. "liberal" was recently reported (I hope, wrongly) as saying that the "left wing" had only to sit quiet for the game to go their way. It couldn't be more wrong.

Even if a resounding policy declaration has to await the Union Congress, the U.P. was given in the Resettlement Bill a splendid chance to work out the elementary practical application of their new policy. In a most kindly April editorial the "The Forum" congratulated the U.P. on clearly indicating "that forced removal (from the Western Areas) is totally unacceptable. The party draws the line at compulsion in any shape or form. The fact that it no longer agrees to the removal in principle.....is a variation of the policy enunciated on November 22, 1922." If such a stand had been taken—and accusing Dr. Verwoerd of creating conditions so completely new as

to absolve the U.P. from all its previous commitments locked as if it was intended—it would not have been a "variation," but a plain reversal of the party's pre-election pledge about the Western Areas and a repudiation of the record of the U.P.-controlled Johannesburg City Council on this issue. The moral and political implications of recognising economic integration as an inevitable and desirable process demanded no less—and the disavowal of the party's near-Nat. election platform in several other respects as well. A genuine change of heart will sooner or later require this act of political honesty. The sooner the old lumber of "me-tooism" is jettisoned, the sooner will the U.P. become a fighting force again. As for that much overworked word "mandate," there is no constitutional theory or practice which requires a defeated party to adhere to every detail of policies rejected by the electorate, though individual "liberal" deviations or desertions to the enemy are another matter.

However, the point is at present academic and "The Forum's" editorial unhappily premature. For, after cautiously worded speeches by Dr. Gluckman and statements by Mr. Strauss had seemed to foreshadow the necessary reversal of policy, Mr. Marais S eyu said unequivocally that the U.P. was still pledged to wholesale removal in principle, subject to conditions which did not exclude compulsion. That these conditions were known to be unacceptable to the Minister, and the U.P.'s consequent opposition to the Bill, must not obscure the fact that the party failed to stand up for the rights of the non-slum one half of the Western Areas population; that one of its leading "liberals" conceded that the party only required the exchange of existing freehold for freehold (not the right to acquire freehold for a similar right elsewhere); and that, even on these limited terms, the party was deeply divided between so-called principles and blatant expediency, while for a long time the majority of U.P. City Councillors fell over themselves (and may yet fall again) to get a seat on Dr. Verwoerd's Board, openly encouraged in this unedifying scramble by certain Rand M.P.'s and some members of the Witwatersrand U.P. Executive. One can only speculate what the motives of these people were. My own guess is unflattering and possibly libellous. But clearly the whole sorry episode only emphasises prevalent doubts that on matters

of colour, the U.P. is guided by any principles at all and confirms Dr. Verwoerd's prediction that November will come and the Union Congress will go without the U.P. discovering any racial policy at all. If the Rand U.P.

supporters are dispirited, it is not without very good reason, for it is hard to think of any better fighting issue than the Western Areas Scheme or of one less worthily met.

(To be Continued)

THE LIBERAL PARTY OF S.A. SECOND NATIONAL CONGRESS

THE following Press statement has been issued by the Liberal Party of South Africa:—

The Liberal Party intends to fight two of the Native Representative seats for the House of Assembly and three out of the four Native Representative seats in the Senate. This decision was taken at the second National Congress of the Party which ended in Durban on Monday, July 12. The Congress was attended by 58 delegates from the Transvaal, the Cape and Natal.

The Party's candidates for the Assembly seats will be Mr. J. T. R. Gibson and Mr. W. R. Stanford who will contest Cape Western and the Transkei. Mr. W. R. Ballinger will again contest his former Senate seat in the Transvaal-Orange Free State. Candidates for the Natal and Cape Eastern Senate seats have still to be nominated.

In addition to participating in these elections the Party is also anxious to take part in further political activity against the apartheid policies of the Nationalist Government. It was the general feeling of the Congress that South African liberals must take an increasingly active stand against the Apartheid measures now being imposed on the African, Indian and Coloured peoples.

The Congress has also resolved that the Liberal Party work as closely as possible with representative bodies of Africans, Indians and the Coloured people and to this end has readily agreed to co-operate with the African National Congress, the South African Indian Congress and the Coloured People's Organisation in drawing up a People's Charter.

Relations With Non-European Organisations

The Liberal Party expresses its profound sympathy with the aspirations of all non-European peoples for economic, social, educational and political advance and their liberation from those restrictions and humiliations which should not be suffered by any human being.

The Party deplores the fact that non-Europeans enjoy no adequate constitutional means of expressing their just grievances and having them redressed, and

the Party pledges to work for the provision of such constitutional means.

The Party utterly condemns and opposes the present policy of banning and proscribing leaders of non-European political organisations and trade unions. The Party, on the contrary, regards the expansion of non-European political organisation under their chosen leaders as an essential step in this country's advance to a fuller and more mature democracy.

The Liberal Party places on record its sincere desire to co-operate with the African National Congress, the South African Indian Congress and other representative bodies of non-European political opinion, in their struggle for the removal of all discrimination against the non-European peoples.

The Party regards simultaneous individual membership of either congress and the Liberal Party as compatible. It welcomes any non-European members as members of the Liberal Party, but does not seek to compete with the Congresses for non-European membership. Furthermore the Liberal Party does not seek to interfere in the direction of its members' activity as members of other non-European organisations.

The Party recognises that there exist differences of emphasis and method between its policies and those of the African National Congress and the South African Indian Congress. But it affirms its belief that the policy of all three bodies have the common objective of a society free from racial discrimination.

Franchise

As the result of a decision taken by its National Congress in Durban, the Liberal Party of South Africa proposes to extend the right of franchise on the common roll to all adult persons. This in accordance with the aim of the Party to achieve the responsible participation of all South Africans in Government and in the democratic processes of the country.

The Liberal Party, however, feels that it may be impracticable to achieve universal adult suffrage overnight, and recommends

that it be introduced in stages. These stages, which will apply to all races, will have to be determined by interim qualifications designed to create an informed electorate and to provide opportunity for its obtaining political experience.

The qualifications should apply for the minimum period necessary for a smooth transition to complete adult suffrage and could be educational, economic, by age groups, or by any combination of these categories.

But the Party Congress has stressed that these qualifications cannot be recommended as a final statement of policy. They can only be determined through consultation with representatives of those who might be temporarily excluded from the franchise. And qualifications could also not be accurately assessed without knowledge of the social, economic and educational conditions obtaining at the time the franchise policy of the Party would be initiated. For example, the whole standard of education of the African people is likely to be drastically lowered over the next decade by the implementation of the Nationalist Government's Bantu Education Act.

Resolutions

The following resolutions were unanimously passed by the Congress:

1. This Congress of the Liberal Party condemns the banning of ex Chief A. J. Luthuli under the Riotous Assemblies and Criminal Laws Amendment Acts. Such an action is not only an admission of weakness but is also an indication of the Government's fear of all enlightened leaders of the African people. This Congress deplores the new hardships imposed on a great South African whose only crimes have been a hatred of injustice and a love of his people.

2. This Congress strongly condemns the Government's Natives'

Resettlement Act, believing that the arbitrary removal of people from their legitimate homes seriously aggravates the hardships under which the African section of our population already suffers.

A Interview With The Mother

THE Mother at Arobindo Ashram, Pondicherry, India granted Mr. Bhanabhai Patel of Rhodesia an interview recently.

Mr. Patel writes: I narrated to the Mother the present political situation in East, Central and South Africa. The Mau Mau terrors in East Africa, the much opposed federation in Central Africa and the strong separatist apartheid move of Dr. Malan in South Africa. To all these the Mother simply said "They have their own way."

When I drew her attention to the big net work of missionary activities she said "They are there to preach their own religion."

In reply to my question about the contribution by our Indians there, the Mother gave the very significant reply: "Everything that India has to do here, they can do there," and added "You must know the Truth first."

And then I asked, "What will be the position of Indians in Africa?" The Mother said, "I don't know. It depends on the work they will do there," and she added: "I have seen Durban, before Gandhi went there. There were some Indians living poorly. I don't know how it is now?"

When I asked her about the spiritual possibilities in Africa, the Mother said "I don't know much about it, but at certain places our force is working."

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	3	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhoo dan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.1)—N. D. Parekh	16	0
The Diary of Mahadev Desai—Y. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

SEEDAT BROS.

LIFE INSURANCE CONSULTANTS PRINCIPAL INDIAN REPRESENTATIVES OF
THE PROVIDENT ASSURANCE CORPORATION OF AFRICA LIMITED.

HEAD OFFICE: 65 PRESIDENT STREET, JOHANNESBURG.

We have pleasure in informing our clients and friends that we are
appointed the Chief Indian Representatives of the Provident
Assurance Corporation of Africa Limited.

The Corporation Transacts All Classes Of Insurance Including
LIFE, FIRE, MARINE, MOTOR CAR, BURGLARY, ETC.

- (1) Life Policies are world wide and free from Restriction as to travel, residence and occupation.
- (2) Life and Endowment Rates are Standard without any Asiatic Loading.
- (3) To protect your Estate at Death, be wise and buy an Estate Duties Protection Policy at Lowest Cost.

Office: 4, Hoosen's Building, 116 Queen Street, Durban.

Telephone: Office 21773, Residence 22679.

FOR ...

RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT ...

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persona Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufactures of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

CONGRESS OF THE PEOPLE

THE EDITOR INDIAN OPINION

SIR,—A grandiose "Plan" has been drawn up for the calling of a so-called "Congress of the People" not later than June 1955.

Already it is described as "a great assembly." A tremendous number of delegates are expected to gather. There will be the greatest possible campaign of printed propaganda material side by side with a string of meetings, house to-house canvasses and group discussions.

"Election day should be made the occasion for great political demonstrations and rallies in every part of the land. Thousands of delegates converging on the central venue must take place in an atmosphere of great political demonstrations. Where a large number of delegates are travelling together freedom processions to greet them in every town they pass through, must be organised. Where possible, Freedom trains should be arranged to carry delegates, but where funds are not available for this, delegates should band together on a Freedom March, even though it may take some days for them to reach Congress.

The electors themselves will pay the bill... The National Action Council will require tremendous sums of money to see that a copy of the Call gets into every home in the land, and to see that delegates are provided for at Congress. It is therefore most important to collect funds from the people for the campaign. Every supporter must pledge regular sums of money, but in the countryside particularly, people must be asked to make puddles of cattle and other foodstuffs to feed the delegates at the Congress.

The Congress of the People will be made the occasion for a great cultural festival of the national and folk arts of all sections of our population."

The above are verbatim extracts from the "Plan" itself. I think it is open to criticism on the following grounds:—

1. Organisationally, the S.A.I.C. has yet to put its own house in order. The N.I.C. needs strengthening and the Cape Indian Assembly needs to be revived. The Congress of Democrats is a mushroom organisation of "White democrats" with a very small following. The Coloured Peoples' Organisation is also very weak

organisationally and has a limited following.

2. Financially, the people will have to foot the bill. And the people just have not got "tremendous sums of money." I hope the simple country folk will not think the "Plan" is a sinister design to deprive them of their cattle. Even the S.A.I.C. and N.I.C. are financially very weak.

3. In its appeal: Frankly, even I, as a staunch Congressman (though not what the "Plan" calls an "advanced" Congressman) am not excited by this grand talk of "Freedom Processions, Freedom Trains and Freedom Marches." How am I expected to inspire or enthuse others who are not Congressmen?

4. Practical difficulties: It is impossible to enter any urban location or hold meetings in the reserves and mine compounds. And processions are banned. When ex Chief Luthuli was banned the other day he said: "I shall return to Tugela to farm. I have been doing so since I have been deposed from my Chieftainship."

5. Although the Congress of the People is supposed to represent "ALL the people," the "Call" is directed mainly to the workers. It excludes important mining, industrial and farming interests, as well as (to quote the S.A.I.C. secretarial report) "the struggling shopkeepers."

6. There is an underlying inconsistency and hypocrisy in the whole plan. The original ANO proposal was to invite "democratic organisations i.e. organisations which subscribe to the principle of full citizenship rights for all." Now it is stated that even the Nationalist Party and the United Party have been invited. Do we seriously expect Dr. Malan and M. Strauss to support votes for all? In 1948 the N.I.C. secretary was censured for sending a telegram of congratulations to Dr. Malan on his election victory. Now the censors are inviting Dr. Malan.

7. The whole "Plan" is patterned after the "Youth Festivals" and "Peace Congresses" in Eastern European countries, and they succeed only because of official Government support. A "Youth Festival" scheduled to take place in Durban last April went flop because the local organisers could not get

the use of Curries Fountain Sports Grounds. When this still born festival will now take place nobody knows.

8. There will be loading in favour of workers on the farms. "If a European farm employing 15 African labourers decides to send a delegate that is all to the good," says the "Plan." "On the other hand large urban townships cannot expect to send one representative for every 15 inhabitants." We complain against the present undemocratic loading in favour of Platteland Constituencies which help return Dr. Malan to Parliament.

9. The purpose of the "Congress of the People" is to draw up a "Freedom Charter... the South African peoples' declaration of human rights." What is wrong with the Universal Declaration of Human Rights of the United Nations? What are South African peoples' human rights? Why must all this time, money and energy be mobilised for a "Freedom Charter?" Don't our politicians know what our people want?

10. In ordinary democratic elections, it is the candidates who foot the bill, even to the extent of providing transport on election day.

What I have written will not be popular in Congress circles. Yet I refuse to be carried away by slogans. I believe that the Congress leaders are genuine in their democratic aspirations. But I also believe that some simple heart-searching is required on their part.

The SAIC speaks of the inspiration of the "immortal Mahatma." Yet the conference passed resolutions in the most violent language. I think Mahatma Gandhi advocated non-violence both in word and deed.

Furthermore, I also believe that if the A.N.C. is not to give the wrong impression (which I am afraid it does) that it is advocating African nationalism pure and simple in answer to the nationalism of Dr. Malan, the Congress leaders must drop the singilog of "Mayibuye Afrika" and "Nkosi Sikelele Afrika," they must not wave the A.N.C. colours and they must not use special khakhi uniforms to distinguish themselves.

Already there are Flag and Anthem controversies between the English and Afrikaans-speaking sections of the European population and we must not start new controversies. We must all the time think in terms of reducing the points of difference between the Europeans and non-Europeans.—Yours etc.,

ARMED I. BHOOLA

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferretown, Johannesburg.

BONES WANTED

We Pay
£7. PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**

SARNIA,

NATAL.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay.

THE historic three-day conference between the Prime Ministers of India and China has ended successfully. The joint statement issued by the Prime Ministers on completion of their talks envisages a new era of close collaboration among Asian countries, irrespective of their political systems, with a view to stabilising peace in the area and facilitating economic reconstruction. India kept the Colombo powers, including Pakistan, fully informed of the trend of the talks between the two Prime Ministers.

Although the joint statement was couched in general terms, it signified more than it revealed in respect of Asia's future. An outstanding feature of the Nehru-Chou meeting is the positive contribution it is expected to make towards an expeditious settlement of the Indo-China problem. Mr. Chou En-lai is likely to return to Geneva to resume discussions on the problem of Indo-China.

Broadly speaking they discussed three subjects: matters of mutual concern between the two countries; application of the five principles contained in the preamble of the Sino-Indian treaty on Tibet for solving Indo-China and other Asian problems, and ways of reducing international tension and widening the area of peace. The five principles enunciated in the Treaty are: mutual respect for each other's integrity and sovereignty, non-aggression, non-interference in each other's internal affairs, equality and mutual benefit and peaceful co-existence.

Indo-China figured prominently in the joint statement which conveyed the Prime Ministers' hope that the five principles would be applied to this war-torn country. Both the Prime Ministers feel that any political settlement there should aim at the creation of free, democratic, united and independent States which should not be used for aggressive purposes by any foreign power. Laos and Cambodia should become independent and free from any foreign intervention. This means that the Vietminh troops would be withdrawn from these countries. A rational cease-fire line will also be drawn with such adjustments as are necessary to enforce an armistice in the three States.

In settling these delicate issues, India is expected to play

a vital part through diplomatic and other channels.

From the joint statement it can be understood that China will respect the sovereignty and territorial integrity of all nations and is keen on improving her relations with them on the basis of peaceful co-existence, non-interference with each other's internal affairs and collaboration on the basis of equality. China may offer to Asian country's bilateral treaties on the basis of the five principles enunciated in the Sino-Indian treaty on Tibet.

While Mr. Chou shares Mr. Nehru's desire for close collaboration among the Asian nations to preserve peace and security, no definite scheme for creating a liaison machinery was worked out at the Prime Ministers' meeting. This will, perhaps, be taken up in the near future. Mr. Nehru has evidently persuaded Mr. Chou to cultivate closer relations with South East Asian countries not only in their mutual interest but to allay the suspicions entertained by some of them about Communist expansionism. Mr. Chou, on his part, seems to realise the necessity of demonstrating that Communist China is not a satellite of Moscow but capable of independent thought and action.

Reactions received from Burma, Indonesia and Ceylon to the Prime Ministers' conference are favourable.

The Chinese and Burmese Prime Ministers have jointly issued a similar statement after their conference at Rangoon.

The Portuguese authorities are indulging in large scale repression following the observance of the "anniversary of the freedom movement of Goa" on June 18 on a mass scale in Portuguese pockets in India. The people in these foreign settlements hoisted the National Flag in various parts and took out processions demanding immediate merger with India. The Portuguese authorities made indiscriminate arrests to terrorise the people and intimidate nationalists to curb the growing movement for merger with India. The Government of India has lodged a strong protest with the Portuguese delegation in Delhi against the fresh wave of repression in Goa. It has been emphasised that India cannot and will not accept the

right of the Portuguese authorities to treat as a criminal anyone giving expression to his patriotic urge for the merger of Goa with India.

It has also been pointed out that India cannot remain indifferent while violence is let loose on the people of Goa and that the Portuguese will be responsible for any consequence of their ill-advised efforts to retain their colony in India.

The Portuguese are reported to be strengthening, beyond the needs of law and order, the armed forces in their settlements in India. In the small island of Diu, with a population of less than 500,320 European and African troops have been landed. The troops continue to be landed in Goa itself from time to time.

The Foreign Secretary, Shri R. K. Nehru, has come to Bombay and is having discussions with the State Government on the situation resulting from the policy of repression in these foreign settlements. Strict secrecy is being maintained about the trend of the discussions, but it is believed that steps might be devised to squeeze the Portuguese out of India.

The movement for the merger of French settlements in India is also gathering momentum everyday. In all settlements, namely, Pondicherry, Karaikal and Mahe, the people are stepping up their activities to end the French colonial regime. In Pondicherry the biggest settlement, picketing by French Indian nationalists has started since June 28. The pickets are peacefully preventing supplies from going out of India to these settlements. In Karaikal, prominent Muslim leaders, formerly supporters of the French rule, have come out with a statement demanding immediate merger with India. In Mahe there is an effective picketing by volunteers of Mahe nationalist bodies. In the meanwhile the Government of India is waiting for the new French Government to settle down and reveal its policy towards these settlements.

With Pakistan's rejection of the World Bank's proposals for an amicable settlement of the Indus canal waters dispute, India will now go ahead with the operation of the Bhakra canals, it is officially learnt. It is pointed that Pakistan will be unaffected by India's decision because the Balloki-Suleimanki link which it brought into operation in April 1954, will adequately replace the con-

templated withdrawals of water by the Bhakra canals.

Regret is, however, expressed that the comprehensive plan put forward by the World Bank as far back as February 5 for the solution of this dispute, should have been rejected by Karachi, even though the Bank and the Indian representatives repeatedly gave Pakistan time to reconsider its decision. In March 1954 India accepted these proposals in the interests of constructive settlement. With the unfortunate ending of these discussions, the position is what it was according to the agreement of May 4, 1948. By this agreement India gave reasonable time to Pakistan to tap alternative sources and Pakistan agreed to India's progressively reducing the supply to Pakistani canals from Indian waters.

According to latest information from Delhi, India is prepared for a renewed effort to settle this dispute provided Pakistan first accepts in principle the World Bank's award, otherwise the talks can be regarded as ended.

The Congress Gram Panchayat (village council) Sub-Committee which concluded its three-day sitting at Delhi, has suggested that a portion of land revenue should be transferred to village panchayats to enable them to function effectively. The sub-committee also felt that, instead of levying new taxes which tended to make panchayats unpopular, greater emphasis should be laid on contributions in the form of labour, cash or kind for specific local projects which would meet the long-felt needs of the people. Stress was laid by the committee on the need to organise village panchayats in the form of community institutions free from party affiliations. It is, therefore, generally agreed that as far as possible there should be unanimous elections to village panchayats. It felt that more powers should be given to such panchayats which were elected unanimously. There should be one intermediary panchayat between the village panchayat and the State as far possible at the tehsil level. The tehsil panchayat should coordinate, supervise and control to some extent the activities of the village panchayats. In its opinion, expert officers should be attached to the tehsil panchayats to be of help in welfare work in rural areas. The committee will discuss and take decisions of village judicial councils at its next sitting. It will submit its report to the Congress High Command by about the middle of July.

HOME FOR OVERSEAS INDIANS IN INDIA

By MAWALAL "UMESH" RAMGOBIN

SHRI Brihad Bharatiya Samaj, Bombay, is an institution for the promotion of social, educational and cultural interests of Indians abroad, and for assisting them during their sojourn in India.

At the moment of writing there are no official or non-official social service agencies for the reception, accommodation and guidance of Indian visitors from abroad. It has been observed by the initiators of the Samaj that the major part of Indians from abroad find themselves to be strangers in their homeland and having no friends or relatives to advise and help them, the Samaj has resolved to guide and advise their brethren from overseas, to save them from being victims of unscrupulous people and to warn them against the habitual proclivities of baggage porters and gharwallas who often extort exorbitant charges.

The Hon'ble Shri A. B. Patel of Nairobi, Minister without portfolio in the Government of Kenya, with a band of social workers, raised over four lakh shillings from Kenya and Ugan-

da to make the inauguration of Shri Brihad Bharatiya Samaj possible.

The Bombay Committee of the Samaj, of which Shri S. K. Patil is the President, was formed in June 1951. The Samaj has now in possession seven comfortable modern flats in the Congress House, Vithalbhai Patel Road, Bombay 1, where overseas travellers are accommodated at a nominal charge for a few days before embarkation and after disembarkation. Since August 1953 over two thousand passengers from East and South Africa and elsewhere have availed themselves of the facilities offered by the Samaj.

Shri S. K. Patil in his presidential address made known that a million rupees Indian Overseas House—Shri Brihad Bharatiya Bhavan—for accommodation, comforts and convenience of overseas travellers, has been planned, a plot of land for the proposal has already been purchased at Tardeo (near Bombay Central Railway Station), at the cost of 3½ lakh rupees.

Shri Brihad Bharatiya Samaj, having a library, a public hall, a social club, a hostel for students from abroad, residential accommodation for overseas visitors, a Research Institute to study the history of Indian Emigration and a centre for cultural ties between India and Indians abroad, will be the first institution of its kind in India, mentioned Shri S. K. Patil, but to do this money is of paramount importance and in order to accumulate one million rupees, Shri S. K. Patil accompanied by an accomplished businessman from Aden, Shri Vrajlal Vassanjee Laljee (Bachubhai,) flew on Saturday, June 26 for Aden, Port Sudan, Asmara, Djibouti, Addis Ababa and Cairo. The second delegation led by Shri Patil again will be for Kenya, Uganda, Tanganyika, Portuguese East Africa, Mauritius and possibly South Africa.

Golden Jubilee Number

Those subscribers who did not receive a copy of Phoenix Settlement Golden Jubilee Number and wish to have one may do so by kindly sending their subscription.

All Postal Orders should be made payable to 'Indian Opinion', P.O. Durban, not Phoenix.

BOOKS FOR SALE

- Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 15/-
- A Gandhi Anthology
—By V. G. Desai 9/-
- Which Way Lies Hope
—By R. B. Gregg 2/-
- Why Prohibition
—By Kumarappa 1/-
- Gandhi And Marx
—By K. G. Mashruwala 2/8
- Bapoo's Letters To Ashram Sisters
—By Kaka Kalelkar 2/6
- The Wit And Wisdom Of Gandhi
—By Homer A. Jack 22/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal.

MY GANDHI

By DR. JOHN HAYNES HOLMES
Price 12/6 including postage

This book is written by one of Mahatma Gandhi's first most intimate friends in America and life long supporter of the great principles for which he stood and laid down his life.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	-SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
-WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE?—Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated)—Minoo Masani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH—M. K. Gandhi	15	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM—M. K. Gandhi	5	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shub	15	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	16	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P/Bag, Phoenix, Natal.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
 } Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

&

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

SHINGADIA BROTHERS

WHOLESALE AND RETAIL MERCHANTS

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Curios Etc. Etc.

P.O. Box III. UMTALI, S. Rhodesia.

Tel: "Prem silk" or "Shingadia." Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Masboulal Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,

Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN".

Phone 29368

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. A44:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

BENONI

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sices—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.
Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembregs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarces
£4-10-0 each

Georgette Sarces Cotton Embroidery
£3/15/6 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range In Stock

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti,
Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS
AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL; K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS

OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

પુસ્તક પર ધુન્—અંક ૨૮
તા. ૨૩ જુલાઈ, ૧૯૫૪.
છુટક નકલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં રચવાયું.

માનવહિત એ જીવનધર્મ

(પુ. શ્રી. કેદારનાથજીના પ્રવચનમાંથી)

ધર્મ શબ્દનો લોકો અનેક અર્થમાં ઉપયોગ કરે છે. પણ ધર્મનો એક જ અર્થ થાય છે. ધર્મ એટલે કલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિથી માત્ર એક વ્યક્તિનું, એક કુટુંબનું, એક સમાજનું કે એક રાષ્ટ્રનું પણ હિત થતું હોય, એ પ્રવૃત્તિ ધર્મ ન કહેવાય, પણ જે પ્રવૃત્તિથી માનવ માત્રનું હિત થતું હોય, જે પ્રવૃત્તિથી કોઈનું પણ અહિત ન થતું હોય, એવી પ્રવૃત્તિ ધર્મ કહેવાય. દરેકને સુખ અને સંતોષ આપે, દરેકનો જીવનવ્યવહાર સરળ બનાવે, દરેકને પોતાના મંગળમય ધ્યેય તરફ પહોંચવાને માટે પ્રોત્સાહિત કરે એવી જ પ્રવૃત્તિઓ ધર્મમય કહેવાય. આ દૃષ્ટિએ વિચારીશું તો આજે ધર્મને નામે જે પ્રવૃત્તિઓ મનાય છે કે કરાય છે તેમાંથી કેટલી પ્રવૃત્તિઓ અથવા ક્રિયાઓ ધર્મમય છે એ આપણને આપોઆપ સમજશે.

કોઈ પણ ધર્મ કે કોઈ પણ સંપ્રદાયનો વિચાર કરીએ તો તેમાં સત્ય, અહીંસા, અપરિગ્રહ, ઇત્યાદિ પાંચ મહાવ્રતોનો ઉલ્લેખ હશે. એનું કારણ એ છે કે અસત્ય, માર, મારી ઇત્યાદિથી કોઈ એકાદ વ્યક્તિનો સ્વાર્થ સધાય, પરંતુ માનવ માત્રનું તો એનાથી અહિત થાય. આ કારણે જ જ્યાં સુધી પોતાનું સંકુચિત સુખ જોવાની વૃત્તિ છૂટી નથી ત્યાં સુધી ધર્મ આચરણ અશક્ય બને છે. એને લીધે જ તુલસીદાસેજીએ ગાયું છે કે—‘દયા ધર્મ કે મૂલ હે’ મતલબ કે જ્યાં સુધી બીજાનું દુઃખ જોઈ એ દુર કરવાને માટે પોતાના મનમાં ભ્રમદર્દી ઉત્પન્ન નથી થઈ, અથવા તો બીજાનું દુઃખ દુર કરવામાં પોતાના સુખનો ભોગ આપવાની વૃત્તિ નથી થઈ ત્યાં સુધી ધર્મનું આચરણ નથી થઈ શકતું.

આજ વસ્તુઓ હજારો વર્ષ થયાં મહાપુરૂષો દહેતા આવ્યા છે. પરંતુ છતાંયે માનવ જાતિએ પોતાના દોષો છોડ્યા હોય કે પોતાનું જીવન ધર્મમય બનાવ્યું હોય એમ દેખાતું નથી જે સંસ્કૃતિમાં અસત્ય, દલ, બુઠાણું વધતાં હોય, જે સંસ્કૃતિમાં સમય અને સદાચાર એ વેવલાપણું મનાતું હોય, જે સંસ્કૃતિમાં થોડાક શ્રીમંતો બને અને બહુજનસમાજ ભૂખે ટળવળતો હોય, અને જે સંસ્કૃતિમાં પોલીસ, લશ્કર શસ્ત્ર, અસ્ત્રો વધતાં રહેતાં હોય તે સંસ્કૃતિમાં ધાર્મિકતા ન જ હોય. ધર્મના પાયા ઉપર જે સંસ્કૃતિનું નિર્માણ ન થયું હોય, તે સંસ્કૃતિ કાયમ ટકે નહીં, રેતીમાં બાંધેલી ઇમારત જેવી કાચી અને નાશવંત પુરવાર થશે. આજે આપણે બધા તો શું પણ સબળ ગણાતા રાષ્ટ્રોમાં પણ કયાંક લયની લાગણી, કયાંક અનિશ્ચિતતા ની લાગણી દેખાય છે, તેનું કારણ એ છે કે આજની સંસ્કૃતિ જ દોષયુક્ત છે, ધર્મમય નથી. આજની સંસ્કૃતિની સિદ્ધિએ અને શોધખોળોથી આપણે અંતઃક્રમ ગયા છીએ, પરંતુ આપણે યાદ-રાખીએ કે જ્યાં માનવમાત્રના હિતનો જ્યાલ નહિ હોય, જે સંસ્કૃતિ લોગપ્રધાન અને એશઆરામપ્રિય હશે એ સંસ્કૃતિ કોઈનું હિત નહિ કરી શકે. આપણે આ દૃષ્ટિએ આપણી દરેક પ્રવૃત્તિનો વિચાર કરીએ ત્યારે આપણે જીવનમાં ધાર્મિકતા આણી શકીશું.

ધર્મમાં પ્રચંડ શક્તિ રહેલી છે. એ શક્તિ આગળ બીજી શક્તિઓને આપદે નમવું પડે છે. પંચમહાવ્રતોમાંથી એક અહીંસાનું જ આપણે દર્શાવે લઈએ. મહાત્માજીએ સબકાણું માં પ્રવેશ કર્યા પછી પોતાની પ્રવૃત્તિઓ ધર્મમાર્ગે ચલાવી. સત્ય અને અહીંસા ઉપર જોર આપ્યું, એ સાધનોને છોડ્યાં નહિ, અને રાષ્ટ્રની સમક્ષ સત્ય અને અહીંસા ઉપર નિર્ભર એવો એક લઘ્ય રચનાત્મક કાર્યક્રમ રચ્યું કર્યો. સત્ય અને અહીંસાનું પાલન રાષ્ટ્ર કેટલા પ્રમાણમાં ઈચ્છું એ પણ આપણે જાણીએ છીએ. છતાંયે અહીંસાના પુખ્ત જ અધુરા અને એછા પાલન છતાંયે રાષ્ટ્રમાં જે અનોડ શક્તિ નિર્માણ થઈ તેનાં આપણે દર્શન કર્યાં. અહીંસાના આવા અદ્વપ પાલન છતાંયે જે શક્તિ નિર્માણ થઈ તેનું કારણ એ છે કે અહીંસા ધર્મનું એક મહત્ત્વનું અંગ છે. સત્ય, અહીંસા અને એ પંચમહાવ્રતોના પૂરા પાલનથી કેવી પ્રચંડ શક્તિ નિર્માણ થઈ શકે તેની આપણે આના ઉપરથી કલ્પના કરી શકીએ છીએ.

ઈશ્વરનિષ્ઠા સિવાય ધર્મઆચરણ અશક્ય બને છે. આપણે ઈશ્વરનું અસ્તિત્વ સ્વીકારતા હોઈએ, દેવદર્શન કરતા હોઈએ, પાડપૂજા કરતા હોઈએ, તેટલાથીજ આપણામાં ઈશ્વરનિષ્ઠા આવી છે, અથવા આપણે ઈશ્વરનિષ્ઠ બન્યા છે એમ ન કહેવાય. જ્યાં સુધી આપણામાં પંચ મહાવ્રતોમાં નિષ્ઠા નથી બેઠી ત્યાં સુધી આપણે ધર્મનિષ્ઠ કે ઈશ્વરનિષ્ઠ બન્યા ન કહેવાઈએ. ઈશ્વરનિષ્ઠ માણસ નમ્ર હોય, ગરીબ હોય, પણ છતાંયે એનામાં નિર્ભયતા હોય છે.

વિદ્વાન છતાં નમ્ર, ગરીબ છતાં તેજસ્વી અને તપસ્વી છતાં દયાળુ એવા લોકો જ સમાજ ઉપર પ્રભુત્વ મેળવી શકે છે. ધન મેળવવાની શક્તિ હોય છતાં જે માણસ ગરીબાઈ પસંદ કરે છે, લાખો રૂપિયા હાથમાં છતાં જે માણસ પૈસાથી મળતી સગવડો ભોગવવાની લાલચમાં પડતો નથી તેજ માણસ સમાજની સાચી સેવા કરી શકે છે અને પોતે સ્વતંત્ર રહી શકે છે. ગરીબાઈનો આદર્શ ન હોય તો દેશસેવક ભેતભેતામાં પૈસાનો સેવક, પૈસાદારનો આશ્રિત અને દેશ હિતનો દ્રોહી થઈ જવાનો હશેમાં ડર રહે છે.

—૦—

ઉદ્યોગ એ જીવનનો આનંદ છે. કાર્યિક, વાચિક અને માનસિક શક્તિઓ ખીલવવાનું સાધન છે અને મોક્ષની સાધના છે.

કાકાં કાલેલકર.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૩ જુલાઈ, ૧૯૫૬.

કેનન કોલીન્સ

કેનના સેન્ટ પોલ્સ કમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીના કેનન એન. જે. કોલીન્સ આ દેશના વલ્લભેદના સવાલનો અભ્યાસ કરવા પાંચ આઠનાડીયાની ધુનીપનની સુસાઈરી પુરી કરી લાંડન પાછા નિઃગમ થયા છે. વિદાયગીરી પહેલાં તેમણે પોતાના નિબંધો દર્શાવ્યા આફ્રીકા સમક્ષ મુખેલા છે જેથી મેશમ નેશનલીસ્ટો તેમજ રેડ્ડાક સમજા મારાજ થયા છે પરંતુ અમારી જે કો મોટા ભાગના યુરોપીયનોને ઉઠા વિચાર કરતા કરી મુક્યા છે.

સૌથી પ્રથમ કેનન કોલીન્સની નિરૂદ્ધમાં ચલેલી ટીકાઓનો વિચાર કરીએ. એ ટીકા કરનારાઓમાં વધારે સમજ હોતી નોંધતી હતી. અમે તેને અણુછાંતી ગણીએ છીએ.

પોર્ટ એલિઝાબેથના આર્ચડીકન વેનરેબલ ટી. બી. પાવેરે કહેલું જણાવવા છે કે,

“કેનન કોલીન્સે સેન્ટ પોલ્સ કમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીના વ્યાસપીઠનો ઉપયોગ દક્ષિણ આફ્રીકાને લગતી બાબતો વિષેના પોતાના અંગત વિચારો દર્શાવવાને કરેલા છે. તેમ કરીને તેમણે આ દેશમાં જેઓ ખરી મહેનત ઉઠાવી રહેલા છે તેઓને તાલ્લીમાં નખી દીધા છે.

કેનન કોલીન્સે પોતાના હાથકેનની બહાર જઈને મુશ્કેલ સવાલોપર મોટા પ્રમાણિકારીની જેમ બોલવું નહિ જોઈએ. આફ્રીકાને સવાલ ને તેમને હાથે હોવાનો તેઓ દાવો કરે છે તેને આ દેશમાં રહી પોતાની ઇન અર્પિત કરે તે લોકોપર તેઓ વધારે હાથ પાડી શકે.”

એનર પી. વી. જી. કાનડર બાઇક એમ. પી.એ કહેલું જણાવવા છે કે :

“કેનન કોલીન્સના જેવા પ્રદર્શન કરનારાઓ, દક્ષિણ આફ્રીકાનાસીઓ, જેઓ નેશનલીસ્ટો સામે લડી રહ્યા છે અને બીન-ગોરાઓ માટે ઇન્સાઈ મેળવવાના પ્રયાનો કરી રહ્યા છે, તેઓ ને દખલ કરી રહ્યા છે. કેનન કોલીન્સને ખરા હોત તે, દક્ષિણ આફ્રીકાને સામાન્ય રીતે વખોટી કાઢી બંતે બંધાઈ જવા પહેલાં તેઓ પરિસ્થિતિ અહીં જોવા આવ્યા હોત.

કેનના ધુનીયાના કેનન કોલીન્સે એ કે જેઓ કેમનવેલ્થની મીવતાની ગોટા ને દીસી કરી રહ્યા છે અને બીન-ગોરા ના સવાલની કસોટી કરી રહ્યા છે.” આ બંને સદ્ગુણોને કેનન કોલીન્સ ને વિષે પોતાના અભિપ્રાય દર્શાવવાનો

અધિકાર છે. પરંતુ જે વસ્તુઓ આખી ધુનીયામાં કાનનવળ સળખાવી દેનારી જણાય છે તેને વિષે પોતાના અંગત વિચારો દર્શાવવાનો કેનન કોલીન્સને પણ એટલોજ અધિકાર નથી થઈ? કેનન કોલીન્સે કરેલી વાત બોટી દર્શાવવાનો આ સદ્ગુણોને પ્રયત્ન કરેલો હોત તો તે સમજાવત. પરંતુ તેને બદલે તેઓએ ને નાપમાન કરેલું છે અને પોતાનું ન સંબોધ્યા કરવાનું મુચ્ચું છે.

દક્ષિણ આફ્રીકાના જાતીબેદનો સવાલ એ કોઇ અણુક બંધિતએ વિચારવાનો સવાલ નથી. સમસ્ત ધુનીયાના સુવિચારી લોકોએ વિચારવાનો સવાલ છે. આ જેમ વહેલું સમગ્રય તેમાં દક્ષિણ આફ્રીકાની બહાર રહેલી છે.

કેનન કોલીન્સે દક્ષિણ આફ્રીકાને લમતા અગત્યના સવાલોપર પોતાનો નિબાલસ મત દર્શાવ્યો છે, જે કરવાનો બીજા કોઈના નેટલોજ તેમને હક છે. તેમના એ મતો રિતકારવા યા રજ બાતલ કરવા એ દક્ષિણ આફ્રીકાની મુનસુરી ઉપર રહ્યું છે.

સૌથી ખરાબ

પરંતુ સૌથી ખરાબ ટીકા, જે અમને શરમ ઉપજાવે છે, તે અમારા પોતાના કોમી બધુ, નાટાલ ઇન્ડિયન ઓરગનાઇઝેશનના પ્રમુખ મી. પી. આર. પથર તરફથી થઇ છે. તેઓ કેનન કોલીન્સપર આરોપ મુકે છે કે કેનન કોલીન્સે દક્ષિણ આફ્રીકામાં પગ મુક્યા તે વધીથી તેઓ સામ્યવાદીઓ નો સંગ કરવા માગ્યા અને તેથી દક્ષિણ આફ્રીકાને લમતી બાબતો વિષે ની તેમની દ્રષ્ટિ સામ્યવાદીઓના પ્રચાર થી રંખાયેલી છે. આચરની વાત છે કે કેનન કોલીન્સના સખતમાં સખત યુરોપીયન ટીકાકારોએ પણ તેમનાપર આવે આરોપ મુકેલો નથી. મી. પથરને ચીંતા થઇ પડી છે કે જે યુરોપીયનોએ બીન-ગોરાઓના વિકાસ ને માટે સેવાઓ કરેલી છે તેઓના કેનન કોલીન્સે વખાણ નથી કર્યા. મી. પથર બીજાને એક આરોપ એ મુકે છે કે, કેનન કોલીન્સે ઓરગનાઇઝેશન, “જે વીનીત હાઈદીઓનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે” તેની સદ્ગત અવગણના કરેલી છે.

અમારા મત પ્રમાણે તેમણે તેમ કરેલું હોત તો જરાયે પાપ નહિ અજ્યાત, કેમકે ઓરગનાઇઝેશન એક

નમાણી લઘુમતીનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે કે જેને અમે તે ભોગે પોતાના આર્થિક ભાગો સુરક્ષિત રાખવા સિવાય કશી પડી નથી. પરંતુ અમે જાણીએ છીએ કે કેનન કોલીન્સે ઓરગનાઇઝેશનની અવમૂલ્યાના નથી કરી. બીન-ગોરાઓની જેમ તેમણે તેના નેતાઓની પણ સુવા કાત લીધેલી છે. બીન-ગોરાઓના યુરોપીયન હિતેચ્છુઓની મી. પથરની ચિંતાને વિષે નેટલું બોલું કહેવાય તેટલું સારું. કેનન કોલીન્સે જેમ કહ્યું જ નથી કે યુરોપીયનોએ બીન-ગોરાઓ માટે કશું નથી કર્યું. પોતાની કોમનો જ નહિ પરંતુ ધુનીયાના સુવિચારી ભોટાનો ખોફ વહોરી લેવાનો જોખમ પણ જો મી. પથર હાલની સરકાર અને જેઓ તેને સત્તામાં રાખી રહ્યા છે તેઓની વાહવાહ વાંછતા હોય તો તેમ કરવાને તેઓ મુચારક છે.

દક્ષિણ આફ્રીકાને કરવાની પ્રસંગી

કેનન કોલીન્સે જે કહ્યું છે તેથી બીન-ગોરાઓના હૃદયો પ્રકુલિત થયા છે. તેઓને આશા અને હિંમત મળી છે કે ચોમેર હવાઇ રહેલાં ધોર અંધ-કારની પાછળ પ્રકાશ રહેલો છે. એ આશા અને હિંમતની તેઓને ઘણી જરૂર હતી. સત્ય અને ન્યાયને પડખે ઉભા વાની કેનન કોલીન્સે બતાવેલી હિંમત ને માટે તેઓ તેમના અત્યંત ઝણી છે. કેનન કોલીન્સે કહ્યું છે કે દક્ષિણ આફ્રીકાને જે જીવનું હોય તો તેને એક જ પ્રસંગી કરવાની છે અને તે એ કે ધુનીયાની સઘળી જાતીઓએ સાથે મળી સમાનતાએ કામ કરવું. તેમણે કહ્યું કે એકબીજા પ્રત્યે સમાનતા દાખવવી એ ખોસ્તી સિધ્ધાંત છે એટલું જ નહિ પરંતુ તેમાંજ ખર્ચે ઉડાપણુ રહેલું છે. કેનન કોલીન્સે ચેતવણી આપેલી છે કે “સરકારને પોતાની નીતી બદલવાને હજી સાવ અસુરું નથી થયું.” જે તેમ કરે તો તે કરોડો બીન-ગોરાઓની મૈત્રી અને શુભેચ્છા ટકાવી રાખી શકશે અને એ વસ્તુ એટલે મોખ્ય કે હાઇકોલન મોખ્યના કરતાં ઘણી જ વધારે કામતી છે.

હાલનું નેટલું

કેનન કોલીન્સે કહ્યું છે કે નેશન-લીસ્ટ સરકાર ઉંચી દિશાએ જઇ રહી છે. “મારા મત પ્રમાણે હાલના જવાબદાર નેતાઓ ઘણાજ સારા છે અને મને ખુબ વિશ્વાસ છે કે ગોરાઓ તેની વચથી કશું કરવાનું નથી.” તેમણે કહ્યું કે “આફ્રીકન કોંગ્રેસના શાણા અને ખોસ્તી નેતાઓને ન્યાય મંત્રીના હરમાનથી દુર કરવામાં આવી રહ્યા છે એ મુખોઇબરેલું છે.” તેમણે કહ્યું કે, “આ નીતીને ત્યાજી રહેશે તો સઘળી આફ્રીકન હીલમથો તુંડ મીખળુ યુવાનોના હાથમાં આવી જશે.” અમારા મત મુજબ આ

શબ્દો બાનિમુચક છે. પરંતુ હાલ ની સરકારને તે સુજશે નહિ કારણ “વિનાશ કાળે વિપરીત શુદ્ધિ” એ કહેત મુજબ સરકારની આખી વલણ અચુકપણે એ બાતરી રહી છે કે તે પોતાનું સમતોલપણું યુમારી રહી છે. આ અમે સરકાર પ્રત્યેના અણુમાને લીધે નથી કહેતા પરંતુ તેના પ્રત્યે ની દવા અને આ દેશના બાનિખ્યને વિષે થઇ રહેલાં દરદને લીધે કહીએ છીએ.

આપણી ફરજ

આસ કરી હીંદીઓ તરીકે અને સામાન્ય રીતે બીન-ગોરાઓ તરીકે આપણી ઉપર મોટી ફરજ રહેલી છે. કેનન કોલીન્સે આપણા કરેલા વખાણ થી રખે આપણામાં ખર્ચ આરી જતા. આઝદીનો ઉદય યામ તે પહેલાં આપણે ખુનખાર લડત લડના ની છે. ખુનખારનો અર્થ એવો નથી કરવાનો કે આપણે લોહી સેવા માગીએ છીએ. આપણે લોહી દેવાનું છે. આપણા જીવન દરમીયાન આઝાદી મેળવવાની વાત ઝાંઝવાના નીર સમાન છે. હજારોની સંખ્યામાં આપણે આપણા જીવન કુરબાન કરવાને તકવાર થવું પડશે. એ કુરબાની નેટલી પરિત્ર દશે એટલો વહેલો લડતનો અંત આવશે. આપણે હાઈદીઓએ આ લડતમાં મોટો ભાગ ભજવવાનો છે. આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસને છેડે વળગી રહેવાથી કશું નહિ વળે. સત્ય અને અહીંસાના મહાત્મા ગાંધીજીના શિક્ષણને અનુસરવાની વાતમાં જે આપણે પ્રમાણિક હોઈએ તો વચન અને કમર્થી આપણે તે પુરવાર કરી આપવી જોઈએ. અહીંસા સિદ્ધાંતથી આફ્રીકનો પુરા વાઠેક નથી. તેમાં આપણે તેઓને દોરવણી આપવી જોઈએ. સવાલ માત્ર કેદખાનાઓ ભરી દેવાનો જ નથી. સઘળી બદીઓ, જેવી કે દારૂ, જુમાર અને નાઇટ કલબોનો ત્યાગ કરી આપણા જીવન પરિત્ર બનાવવાનો સવાલ છે. આફ્રીકનો અને હિંદીઓને હજારોની સંખ્યામાં રેસોસાંમાં જઇ પોતાની જીવનજી કમાઇ બરખાદ કરતાં જોઈ હેયું રહે છે. અને સમાન પ્રિય માનવી તરીકેના વતવ નહિ મળતો હોવા છતાં પણ તેઓ ત્યાં જતાં સંકોચાતા નથી. આ સઘળાંની સારા મથાતા સમાજમાં છુટ હોતી નથી. જેઓ સત્ય અને અહીંસાના સિદ્ધાંતમાં માનનારા છે તેઓને માટે તે એ કરતાં વિશેષ વજ્ય છે. એ જીવનું જોઈતું નથી કે સઘળાં દ્વિસક લડાઈના કરતાં નિઃશસ્ત્ર અહીંસક લડાઈમાં શિરત પાલનના નીવળો વધારે કડક હોય છે. આથી આપણે આપણા પર જીવન કરનારાઓની ટીકા કરવા કરતાં આપણા પોતાના જીવનની રીતને વિષે વધારે ચિંતા કરવી અને તે તરફ વધારે ધ્યાન દેવું જોઈએ.

નોંધ અને સમાચાર

જુલાઈ મહિના જાણીતા બનાવો

“સદરી”

ફ્રીનીક્સ સેટલમેન્ટનો સુવર્ણ મહોત્સવ અંક

જનિત્યન ઓપિનિઅનના એક માદક બાઇ ડાયે છે:

“જન જાણવાનું જે આપે બહાર પાડ્યું છે કે ફ્રીનીક્સ સેટલમેન્ટનો સુવર્ણ અંક ઇ. એના પ્રાદેશને માત્ર (૧૯૫૪) વર્ષનું લગભગ વસુલ આપ્યું છે, તેમને મોક્ષવાર્ધ ગણે છે.

નેના જવાબમાં મારે જાણવાનું છે કે આવી પ્રથા તમારા જેવા સભ્યવાદી અને ન્યાયી માણસને યોગ્ય ન ગણાય કારણ તમારે યાદ અડકોને ન સરખા મળ્યા જાણે અને જે તમારા પ્રાદેશના લગભગ આઠી દશે તે વહેવેલા મોડા પથ તમને મળે છે. હા જો કે કોઈ બાઇના લગભગ પંચ દશ વર્ષના આઠી ડોય તેના માટે પ્રથા હોય તે બાબતે ગણાય. પણ જે બાઇના એક કે બે વર્ષના આઠી ડોય તે એ પ્રથા તમને યોગ્ય ન ગણાય.

[અમે દિલ્હીની છીએ કે ઉપલા બાઇએ પોતાનું નામ તેમજ શરનામું બંધ કરવાની દિશા નથી બતાવી. અમારાં પગલાંમાં સત્ય કે ન્યાયને અંત શી રીતે યાજ છે એ અમે સમજી શકતા નથી. સુવર્ણ અંક આજના વખતમાં છ.પવે યદુ મોડો પડી ગયો છે. તેવાજ અમે પ્રાદેશને વિનિર્નિ કરી છે કે જેઓએ જનિત્યન ઓપિનિઅનનું લગભગ ચુકને બરી દીધું હશે તેમજ અ અંક મહત્ત મોક્ષવાર્ધમાં અવશે લગભગ ખરી રીત ના વર્ષની શરૂઆતના લેવે તે વિવાદ છે પુરું થયા પછી તદ્દ. તેમાં બે વર્ષનું લગભગ નથી મળેલું હોય અ પણ આજના વખતમાં અમને પોસાવું નથી. આ મોડો લગભગ વસુલ કરવાને માણસને બસ મોક્ષવાર્ધમાં કેટલો ખર્ચ અને વખત જીવવાથી થાય એ લખનારે સમજવું જોઈએ અને ફરિયાદ કરવાને બદલે જાને ચરેલું લગભગ મોક્ષી બીજા બાઇ એને તેમ કરવા સુચવવું જોઈએ એજ સત્ય અને ન્યાય મણાય અમે જાણીએ છીએ કે આમાં અમારાથી કેટલાક બાઇઓ અમારી બીડના, વખતમાં હમેશા કીમતી મદદ આપતા આવેલા છે તેઓને અણુમણુપણે અન્યાય થઈ ગયો છે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે તેઓ તે દરજ્જા કરશે અને અંક ન મળેલો હોય તે મંગાવી લેવા કૃપા કરશે.—અ. ઇ. એ.]

ફ્રીનીક્સ સેટલમેન્ટનો સુવર્ણ મહોત્સવ અંક
નોંધ ફ્રીનીક્સ સેટલમેન્ટના સુવર્ણ અંક

કાળજી લખ્યો છે, જેમાં તે જણાવે છે કે નોર્થ રોડેસીયાની સરકારે ૧૯૫૨ માં પહેલા ત્રણ વર્ષ માટે પગારનું ધોરણ નક્કી કર્યું હતું તે મુજબ ફુકાનના માલીકોને ના છુટકે પોતાના શોપ એસીસ્ટન્ટને પગાર આપવો પડે છે. હમણા સરકારે નવું ધોરણ નક્કી કર્યું છે જે મુજબ ઓળમાં ઓળ પા. ૨૭-૧૦-૦૦ આપવાના હોય છે અને તેમથી શોપ અને મોડીંગના પા. ૧૫-૦-૦૦ મણવાનું જાણવું છે. આ રિયલિટી માલીકો ગેરલાભ લઈ શોપ એસીસ્ટન્ટને અન્યાય કરે એ દરેકને દર્શાવી આ બાઇ પોતાના શોપ એસીસ્ટન્ટને સંબંધ કરી પોતાનું યુનિયન ન હોય ત્યાં તે રથાળી વિરોધ ઉદ્ધારવા જણાવે છે.

નોકરીયાતોને દરેક રથે અન્યાય થાય છે એ અમારા જાની અનુભવની વાત છે અને તેથી અમારી તેઓ પ્રત્યે સંપૂર્ણ દિલ્લોસી છે. પરંતુ તે સાથે અમારે એ પણ કહેવું જોઈએ કે નોકરીયાતોમાં પ્રમાણિકપણાનું ધોરણ હમણામાં ઘણું ઉતરી ગયેલું જોવામાં આવે છે. અને સામાન્ય રીતે તેઓની રૂતિ માલિકને વર્ધાર રહેવાને બદલે ઘડીયાળ તરફ જોવાની હોય છે. માલીકનાં હિતની તેઓને કશી પડીજા હોવી નથી અને કામદો પોતાના લાભમાં હોવાથી તેઓ માલીકને બની શકે તેટલા રંગડે છે. એટલે હોય માલીકને જ નથી હોતો પરંતુ બને પડવો હોય છે અમે માલીકોનો અચાત કરવા નથી ઇચ્છતા. તેઓ એ નોકરોને દેશની મોજાની તેઓની પાસે યુવાની કરાવવાની રૂતિ નહિ રાખવી જોઈએ તેઓને આ દેશના ધોરણ મુજબ પગારે આપવા જોઈએ કે જેથી તેઓ પોતાનું અને પોતાના કુટુંબીજનોનું યુવરાત ખરાબ કરી શકે. તે સાથે નોકરોએ પણ પોતાના માલીકને ઉતરવાની રૂતિ નહિ રાખતાં તેઓને પુરેપુરા સંતોષ આપવો જોઈએ.

એટલું યાદ રાખવું જોઈએ કે આ દેશમાં સરકારની દિલ્લોસી એમાંથી કોઈના પ્રત્યે નથી. તેની રૂતિ યાદને એકજ લાકડીએ હંકારવાની છે. નોકરીયાતોને તેની મદદ લેવાથી બંધો કાઢીને લાભ થાય પરંતુ લાંબે માળે તેઓને તુકસાનજ થવાનું છે. આથી ઉદાપણુબરેલો માર્ગ એજ છે કે કાંપદાનો એજ ન લેતાં શેક અને નોકરોએ હળી મળીને ધરમેળે સમાધાન કરીને રહેવું જોઈએ.

- યુરોપમાં અસલ ૧૦ મહિનાનું ૧૫૦ માર્ચથી મળતા. શોપન સરકાર જુલીયસ રીકરને જન્મ ૧૦૨ B.C.ના પાંચમા મહિનામાં થયેલો. જેથી તેની યાદગીરીમાં માર્ક એન્ટોનીએ (૮૩ B.C.માં પાંચમ) ૨૧૫ને જુલાઈ નામ આપેલું. સને ૧૫૮૨માં પોપ ગ્રેગરીએ કેલેન્ડર સુધાર્યું તેમાં જન્મનું આરી અને ફેબ્રુઆરી ઉમેરીને ૧૨ મહિનાનું વરસ કીધું જેથી જુલાઈ સાત મો ગણાય છે. આ માસમાં નીચેના કેટલાક જાણવા જોય બનાવો બનેલા છે:
- ૧ પિન્સ વોન ગિરમાર્ક; જર્મનીના હકારકનો યુથિયામાં જન્મ ૧૮૧૫.
- ૨ તસંત હેગીસ્ટે રજબ લાખાણી; અમદાવાદ રમખાણમાં શહીદ ૧૯૪૧.
- ૨ જોસફ એબ્રહેમ; ખ્રીશી રાજ્યમાં નીનું ઇંગ્લંડમાં અવસાન ૧૯૧૪.
- ૨ સર ચંદુલાલ ત્રિવેદી, હાંદના પ્રાકિક ગવર્નરો જન્મ ૧૮૬૩.
- ૩ સર્વ ધર્મ પરિષદ; સર સાયજીરાવના પ્રમુખપદે લંડનમાં મળેલી ૧૯૩૬.
- ૪ સર રોહાણી પોલખાન; પા. ૧૫માં મરણ ૧૯૩૭.
- ૪ કાનોઇ અંગ્રેજીનું અ. ૧૯૩૭.
- ૪ જોસપ ગેરીયાહડી; ઇટલીના દેશનક્તનો જન્મ ૧૮૦૭.
- ૪ સુરાજલલિતેશ્વા; અંગાળના નવાખતું પ્હારીમાં મરણ ૧૭૫૭.
- ૪ અમેરીકા દિન; યુનાઇટેડ સ્ટેટસ સ્વતંત્ર થયું ૧૭૭૬.
- ૪ સ્વામી વિવેકાનંદનો ખેલુરમકમાં દેહ ત્યાજ ૧૯૦૨.
- ૫ સેસીલ રોડ્સ; રોડેશીમાં સરકારનો ઇંગ્લંડમાં જન્મ ૧૮૫૩.
- ૫ મુકિતકોળ; સંસ્થાની વિષયમ શુધે લંડનમાં સ્થાપના કરી ૧૮૬૫.
- ૬ ડો. રામકૃષ્ણ બાંડારકર M.A.નો જન્મ ૧૮૩૭.
- ૬ એમડ અર્ક; ખ્રીશી લેખકનું લંડનમાં મરણ ૧૭૯૭.
- ૬ જોસપ ડેવીડ રોકફેલર; અમેરીકન કોરોડપતિને જન્મ ૧૮૩૬.
- ૬ કવિ પર્સી બી. શેલીનું લેયોન-ઇટલીમાં મરણ ૧૮૨૨.
- ૬ લોડ રીપન; હાંદી ગવર્નર (૧૮૮૦-૮૪)નું મરણ ૧૯૦૬.
- ૬ એલીયાસ હેલી; ફરજનો સચો શોધનારનો U.S.A.માં જન્મ ૧૮૧૮.
- ૧૦ જોસપ કેલીન; વેદાંતના ફ્રેન્ચ અભ્યાસીનો નેયોનમાં જન્મ ૧૫૦૬.
- ૧૦ ફિરોહર કોલંબસ; અમેરીકા શોધનારનો જનોઆમાં જન્મ ૧૪૪૬.
- ૧૧ સ્વામી બાન્કરાનંદનો કારીમાં દેહલિલા ૧૮૯૯.
- ૧૨ શ્રીમદ વલ્લભજી ચાવળના કશીનાં દેહોત્સવ ૧૫૩૨.
- ૧૨ હેનરી થોમ; અમેરીકન તર જો બોનાર્ડ U.S.A.માં જન્મ ૧૮૧૭.
- ૧૨ જુલીયસ સીઝર; રામન સનાટનો ઇટલીમાં જન્મ ૧૨ B.C.
- ૧૨ લોડ ફ્રેડરિક બર્કનેટ; ખ્રીશી નેન્ટોનનું જન્મ ૧૮૭૨.
- ૧૫ સર જમશેદજી જીજીભાઈ; હાંધરી પારસીના નવાખરીમાં જન્મ ૧૭૮૩.
- ૧૬ રોઆર્ડ એમડસન; નોર્વેજીન વિજ્યુ ધ્યાનરૂનો જન્મ ૧૮૭૨.
- ૧૮ ઉચાન સંગ; અર્મીજ વડા પ્રધાનનું જ સભ્યે સુથે પુન ૧૯૪૭.
- ૧૮ સર શકાઅત અહમદ ખાનનું સીમલાના મરણ ૧૯૪૭.
- ૧૯ સેમ્યુઅલ ક્રાઈટ; ફરી પીલોલ શોધનારનો U.S.A.માં જન્મ ૧૮૧૪.
- ૨૦ મગલીદનો માઠોની; વાપરવેસ શોધનારનું રોમમાં મરણ ૧૬૩૫.
- ૨૧ લોડ વીલ્યમ રસસન; ખ્રીશી રાજ્યનેતાનો વધ ૧૬૮૩.
- ૨૧ ઘોગેશ ચંદ્ર ખેનરજી; અંગ નેતનું કે.ઇ.ઇ.નમાં મરણ ૧૯૦૬.
- ૨૩ લોકમાન્ય યાજી મગાધર તીલકનો રનાગીરીમાં જન્મ ૧૮૫૬.
- ૨૩ સેન યુરના; અંગાળના રાજીરનું કલકત્તામાં મરણ ૧૯૩૩.
- ૨૪ યાપર દેવા; યુવરાવના વીર બદારવરીવાને ખરોડમાં શસી ૧૬૨૪.
- ૨૫ સંત. રમણ મહર્ષિનો અરજ્યાઅતમાં દેહલિલા ૧૯૫૦.
- ૨૫ કવિ સેમ્યુઅલ ક્રાઈટીજનનું ઇંગ્લંડમાં મરણ ૧૮૩૪.
- ૨૬ કવિ જ્યોર્જ બનોડ શોનો ડચનીમાં જન્મ ૧૮૫૬.
- ૨૬ રાજેન્દ્રલાલ મિત્ર; અંગાળના પુરાતત્ત્વ વિદ્નું મરણ ૧૮૯૦.
- ૨૮ ઇશ્વરચંદ્ર વિદ્યાસાગર; અંગ સાહિત્યકારનું કલકત્તામાં મરણ ૧૮૬૧.
- ૨૯ બેનીટો મુસોલીની; ઇટલીના સરમુખત્યારનો જન્મ ૧૮૮૩.
- ૨૯ ખેરન હેનરી વોન સ્ટેઇન; જર્મન રાજનેતિજનું મરણ ૧૮૩૧.
- ૩૦ પ્રીન્સ વોન ગિરમાર્ક; જર્મનીના ઉપહારકનું હામખર્ગમાં મરણ ૧૮૯૮.
- ૩૦ મિકાડો સુલ્સ હીટા; બપાવના ઉપહારકનું ટોળીયામાં મરણ ૧૯૧૨.
- ૩૦ કવિ અરદેશર ખખરદારનું મદાસમાં અવસાન ૧૯૫૩.
- ૩૦ હેનરી ફોર્ડ; અમેરીકન કોરોડપતિનો પ્રીવરીફ જન્મ ૮૬૨.
- ૩૦ કવિ થોમસ એ. અંગ્રેજ કાવ્ય સાહિત્યનું ઇંગ્લંડમાં મરણ ૧૭૭૧.
- ૩૧ મેડમ હેલેના બ્લેવેલ્સકી; યીયોસોશીસ્ટનો સ્વાવમાં જન્મ ૧૮૩૧.
- ૩૧ યાજી મનું; પરદેશી કાવડની પીકેટીંગ કરતાં મુખમાં શહીદ ૧૯૩૭.

દક્ષિણ આફ્રીકાની લીબરલ પાર્ટી

બીજા વાર્ષિક કોંગ્રેસ

જીલાઈ તા. ૯મી તા. ૧૨મી સુધી ડરબનમાં મળેલી દક્ષિણ આફ્રીકાની લીબરલ પાર્ટીની બીજા વાર્ષિક કોંગ્રેસ અખબારી નિવેદનમાં જણાવે છે કે,

લીબરલ પાર્ટી ફાઉસ ઓફ એસેમ્બલી માટે બે નેટીવોના પ્રતિનિધિઓની બેઠક અને સેનેટમાં ચારમાંથી ત્રણ બેઠકો માટે ઉમેદવારી કરવા ઘરાઈ રાખે છે. આ ઠરાવ સોમવાર તા. ૧૨મીના ડરબનમાં પુરી થયેલી લીબરલ પાર્ટીની બીજા વાર્ષિક કોંગ્રેસે કર્યા હતા. કોંગ્રેસમાં ટ્રાંસવાલ, કેપ અને નોટાસના ૫૮ ડેપીટીઓ હાજરી આપી હતી.

એસેમ્બલીની બેઠકો માટે મી. જે. ટી. આર. બી.યસન અને મી. ડબ્લ્યુ. આર. રોનલ્ડ કૅપ વેસ્ટર્ન અને ટ્રાન્સકાપ માટે ઉમેદવારી કરશે. મી. ડબ્લ્યુ. આર. બેર્ગીનર સેનેટમાં ટ્રાંસવાલ ઓરિજ કી સ્ટેટની પોતાની આગલી બેઠક માટે ઉમેદવારી કરશે અને નાટાલ અને કેપ પ્રોવિન્સ માટેની સેનેટની બેઠકો માટે ઉમેદવારી હજી નીમાવાના છે.

સુટાણીમાં આ ભાગ લેવા ઉપરાંત પાર્ટી નરનલીસ્ટ સરકારની એપાર્ટહેડની નીતી સામેની રાજકીય પ્રવૃત્તિમાં વધુ ભૂમિકા લેવા ઇતેભર છે. કોંગ્રેસમાં સામાન્ય લાગણી એ હતી કે દક્ષિણ આફ્રીકાના ઉદાર મત ધરાવતા લીબરલોએ આફ્રીકનો, હોંદીઓ અને કલોઈડ ઢાલ અમલમાં મુકાઈ રહેલા એપાર્ટહેડના કાયદાઓ સામે વધારે સક્રીય સામનો કરવો જોઈએ.

કોંગ્રેસે એ પણ ઠરાવ કર્યો છે કે લીબરલ પાર્ટીએ આફ્રીકન, હોંદી અને કલોઈડ સંસ્થાઓની પ્રતિનિધિત્વ સંસ્થાઓ સાથે જોઈ અને તેમ પ્રજાક ના સંબંધમાં રહી કામ કરવું અને એ ઉદેશથી પ્રખ્યાત સ્વાતંત્ર્ય ખરીતો તથાવાર કરવા તેણે આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ, સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ અને કલોઈડ પીપલ્સ ઓરગનાઇઝેશન સાથે સહકાર કરવાનું સિદ્ધાંત્યું છે.

ઠરાવો

કોંગ્રેસ તરફથી નીચે પ્રમાણેના ઠરાવો સર્વાનુમતે પસાર કરવામાં આવ્યા હતા :

(૧) લીબરલ પાર્ટીની આ કોંગ્રેસ વીક એ. જે. લુકી પર રાયટ્સ એસેમ્બલીએ એક્ટ અને કીમીનલ લોઝ એમેન્ડમેન્ટ એક્ટની રૂએ મુકવા માં આવેલા કનિષ્ઠને વખોડી કાઢે છે. એવું પમહું સરકારે પોતાની નખખાઇ સિવકારી લગીની હોવાનું

સુંચે છે એટલુંજ નહિ પરંતુ આફ્રીકનોના સઘળા સમજવાર નેતાઓથી તે ડર છે એમ ખતાવી આપનાઈ છે. દક્ષિણ આફ્રીકાના એક મદાન નર જેમના અપરાધો માત્ર એટલાજ કે તે અન્યાયને તિરકારે છે અને પોતાના જતી ખંધુઓ પ્રત્યે પ્રેમ રાખે છે, તેમનાપર નાખવામાં આવેલી નવી મુશીબતોને કોંગ્રેસ ખેદની નુબરે જુએ છે.

(૨) આ કોંગ્રેસ સરકારના નેટીવ રીસેટલમેન્ટ એક્ટને સખત રીતે વખોડી કાઢે છે. લોહોને પોતાના કાયદેસર રહેઠાણોમાંથી આપખુરીથી દુર કરવા એ આપણી વસતીનો આફ્રીકન વર્ગ ને અત્યાચાર પીડાઈ રહ્યો છે, તેમાં વધારે ખંબીર ઉમેરો કરવા જોઈ છે એમ તે માને છે.

બીન-ગોરી સંસ્થાઓ સાથેના સંબંધ

સઘળા બીન-ગોરાઓની પોતાની આર્થિક, સામાજિક, ડેવલપ્મી વિષયક અને રાજકીય પ્રમતી માટેની અને જે પ્રતિબંધો અને માનહંગો કોઈ પણ માનવીપર મુકાવા નહિ જોઈએ તેમાંથી મુક્ત મવાની અભિલાષાઓ તરફ લીબરલ પાર્ટી ઉઠી દિસસાઈ ધરાવે છે.

પોતાની વાજખી ફરિયાદો રજુ કરવાને અને તે દુર કરાવવાને બીન-ગોરાઓને કોઈ પણ બંધારણસરના પુરતાં સાખનો નથી તેને માટે પાર્ટી ખેદ દશાવે છે અને તેવાં બંધારણસર ના સાખનો પુરાં પાડવાનું કામ કરવા ની તે પ્રતિજ્ઞા કરે છે.

બીન ગોરાઓની રાજકીય સંસ્થાઓ અને ટેડ યુનીવર્સનોના નેતાઓપર

પ્રતિબંધો મુકવાની હાલની નીતીનો પાર્ટી સખત વિરોધ કરે છે અને તેને વખોડી કાઢે છે. અને માને છે કે તેને બદલે બીન-ગોરાઓની રાજકીય સંસ્થાને પોતાના પસંદ કરેલા નેતાઓ નીચે નિકસવા દેવી એ આ દેશને વધારે લોકશાહી બનાવવાની દિશાએ એક અમત્યનું પમહું ગણાય.

આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ, સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ અને બીન-ગોરાઓનો રાજકીય મત ધરાવતી અન્ય પ્રતિનિધિત્વ સંસ્થાઓની બીન-ગોરાઓ સામેના વળ્ગોદેહો દુર કરવાની હાલમાં સહકાર આપવાની પોતાની હાર્દિક ઇચ્છાની લીબરલ પાર્ટી નોંધ લે છે.

કોંગ્રેસ અને લીબરલ પાર્ટી બન્નેના બ્યક્તિમત સભ્ય બનવાનું પાર્ટી અગત્યનું મજ્જે છે. કોઈ પણ બીન-ગોરા સભ્યો લીબરલ પાર્ટીના સભ્યો અને તેને પાર્ટી આવકારે છે. પરંતુ બીન-ગોરા સભ્યો માટે તે કોંગ્રેસો સાથે દરીકાઈ કરવા નથી ઇચ્છતી. વધુમાં લીબરલ પાર્ટી પોતાના કોઈ પણ સભ્યોની બીજા કોઈ પણ બીન-ગોરા પ્રમતી સંસ્થાના સભ્યો તરીકેની પ્રવૃત્તિમાં વચ્ચે આવવા નથી ઇચ્છતી.

પાર્ટી સમજે છે કે પોતાની નીતી અને આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસ અને સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની નીતી તેમજ કામ પદ્ધતિ વચ્ચે ફેર છે પરંતુ એવી ઘટ માન્યતા ધરાવે છે કે ત્રણે સંસ્થાઓની નીતીમાં એક સમાન હેતુ રહેલો છે અને તે જતી-બેદ રહીત એક સ્વતંત્ર સમાજ રચાવવાનો છે.

મતાધિકાર

ડરબનમાં મળેલી પોતાની કોંગ્રેસે કરેલા ઠરાવના પરિણામે દક્ષિણ આફ્રીકાની લીબરલ પાર્ટી પુખ્ત વયના સઘળા લોહોને સમાન મતાધિકાર

બોમવવાનો હક આપવા ઇચ્છે છે. આ, દેશના સ્વાતંત્ર્યમાં તેમજ લોકશાહી સંસ્થાઓમાં દક્ષિણ આફ્રીકાના સઘળા લોહોને માટે જવાબદારીનું રચાન મેળવવાના પાર્ટીના હેતુ મુજબ છે.

તેમ છતાં લીબરલ પાર્ટી માને છે કે સાર્વજનિક પ્રોટ મતાધિકાર એક રાતમાંજ મળી જવાની આશા નબ રાખી શકાય અને તેથી તે કમે કમે કાખત કરવાની બલામજ્જુ કરે છે. આ કમ, જે સઘળા જતીનો લોહોને લાયક પડશે, તે સમજવાર મતધારી ઉભી કરવાના હેતુથી વચમાળાને માટે અમુક લાયકાતથી ઠરાવવો પડશે અને તેને માટે રાજકીય અનુમત મેળવવા ની તક પુરી પાડવી પડશે.

આ લાયકાત સંપૂર્ણ પ્રોટ મતાધિકારે પહોંચી શકાય તેવી સ્થાપનાઓમાં રાખવામાં આવવી જોઈએ અને તે ડેવલપ્મીની, આર્થિક, વયની અથવા તે તેમાંની કોઈ પણ બેની હોવી જોઈએ.

પરંતુ પાર્ટીની કોંગ્રેસે એ વસ્તુપર બાર મુકેલો છે કે આ લાયકાતોને બલામજ્જુ તેની નીતીના હેવટના નિવેદન તરીકે સિવકારી લેવાની નથી. તેનો નિર્ણય જોએ કામચલાઉ મતાધિકાર વખરના રહેલા હોય તેઓના પ્રતિનિધિઓ સાથે મસલત કર્યા વ્યાદ થવો જોઈએ. અને પાર્ટી પોતાની મતાધિકારની નીતી અમલમાં મુકે તે વખતની સામાજિક, આર્થિક અને ડેવલપ્મી વિષયક સિધ્ધિ શું છે તે જોયા વિના લાયકાત ચોક્કસ રીતે ઠરાવી નહિ શકાય. કાખલા તરીકે નેશનલીસ્ટ સરકારના બાન્ડુ એબ્યુઝેશન એક્ટના અમલથી આવતા સઘ વર્ષમાં આફ્રીકન લોહોનું ડેવલપ્મીનું ધોરણ ઘણુંજ ઉતરી જવા સંભવ છે.

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ જુલાઈ ઓક્ટર ૨૨	હીંદુ ૨૦૧૦ આષાઢ શ્રાવણ	મુસલમાન ૧૩૭૩ ઇશ્વાક	પારસી ૧૩૨૩ ઇહેરેવર ખમન	સુવોદેય ક. મી.	સુકોસ્ત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૨૩	૧૬	૮	૨૨	૨૫	૬-૪૫	૫-૧૯
રવિ	૨૪	"	૯	૨૩	૨૬	૬-૪૫	૫-૧૯
સોમ	૨૫	"	૧૦	૨૪	૨૭	૬-૪૫	૫-૧૯
મંગળ	૨૬	"	૧૧	૨૫	૨૮	૬-૪૪	૫-૨૦
બુધ	૨૭	"	૧૨	૨૬	૨૯	૬-૪૪	૫-૨૦
ગુરુ	૨૮	"	૧૩	૨૭	૩૦	૬-૪૪	૫-૨૦
શુક્ર	૨૯	"	૧૪	૨૮	૧	૬-૪૩	૫-૨૧
રવિ	૩૦	સુદ	૧	૨૯	૨	૬-૪૩	૫-૨૧
સોમ	૩૧	"	૨	૩૦	૩	૬-૪૩	૫-૨૧
મંગળ	૧	"	૩	૧	૪	૬-૪૨	૫-૨૨
બુધ	૨	"	૪	૨	૫	૬-૪૨	૫-૨૨
ગુરુ	૩	"	૫	૩	૬	૬-૪૨	૫-૨૨
શુક્ર	૪	"	૬	૪	૭	૬-૪૧	૫-૨૩
રવિ	૫	"	૭	૫	૮	૬-૪૧	૫-૨૩

દિવાસો

નાગપંચમી

શીળોસાતમ

દક્ષિણ આફ્રીકા સમક્ષ પસંદગી

લંડનના સેન્ટ પોલ્સ કથીલ્સના પ્રેસેન્ટર કેનન એલ. જી. ઠોલીન્સ એમ્પો ડરખનના એક અંગ્રેજ વેપારી ના આમંત્રણથી આ દેશની પરિસ્થિતિ ની ભલે તપાસ કરવા પાંચ અઠવાડીયા ની યુનીયનની મુલાકાતે આવ્યા હતા તેઓ પોતાની મુસાફરી પૂરી કરી અમા મંજૂરવારે લંડન પાછા વિદાય થયા છે.

'સન્ટે ટીબ્યુન'ને આપેલી મુલાકાત માં કેનન ઠોલીન્સે કહ્યું કે: "મારી યુનીયનની મુસાફરીએ ખીન-ગોરાઓની પરિસ્થિતિ વિષેના મારા વિચારોમાં કશો ફેરફાર કર્યો નથી. હકીકતમાં મેં જેઓની સ્થિતિ અને લોકો સાથે કરેલી વતોના પરિણામે એ વિચારો વધારે દૃઢ બન્યા છે.

તેમણે કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રીકાને પસંદગી કરવાને ત્રણ વસ્તુઓ છે. યા તો યુરોપીયનોએ નેટીવોપર સર્વોપરિ સત્તા અસલાબની, અથવા નેટીવો એ યુરોપીયનોપર સર્વોપરિ સત્તા અસલાબની અથવા યુનીયનની પ્રમંજાઓ સાથે મળી સમાનતાથી કામ કરવું.

આ ત્રીજી પસંદગીને માટે હજુ સમય વીતી નથી ગયો. તેમાં જેખમ તો છે પરંતુ આપણે સૌએ કોઈક વેગ જેખમ ખેંચેલું છુટકો છે. અને સવળી ભત્તીઓએ અરસપરસ સમાનતા થી વર્તવું એ ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંત છે જેટલુંજ નહિ પરંતુ એજ ખરો હકા પચુ ભરેલો માર્ગ છે.

પરિસ્થિતિનું મૂળ એ છે કે પ્રત્યેક નામાં ડર રહેલો છે. એક બહારના માણસ તરીકે હું માનું છું કે એ ડર હાલને માટે ખીનપાયાદાર છે. જો કે હાલની ભત્તીબેદની નીતી ચાલુ રહેશે તો ઘણાજ સંભવ છે કે નેટીવો શેષે બરાશે.

હકીકત એ છે કે નેટીવો મોડા વહેલા પોતાની સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરશે જ અને સવાલ એ છે કે એ વખતે તેઓ ગોરાના મિત્ર રહેશે કે શત્રુ.

ભત્તીબેદની જે વલણ હું આને જેખ રહ્યો છું તેથી નેટીવોની સ્વાભાવિક ઝેત્રી આખરે તુટી પડશે.

સરકારની સાથે મને કર્યો તકરાર નથી પરંતુ તે ઉધી દિશા મુઘવી રહી છે અને કાયદાઓ વડે તે નેટીવો પ્રત્યેની વર્તણૂકનું ધોરણ જે ભુતકાળ માં એક પ્રથા તરીકે પડી ગયું હતું તેને કાયમની કરવાને પ્રયત્ન કરી રહી છે.

નેશનલીસ્ટ સરકાર ચોક્કસ યોદ્ધા દિશાએ જઈ રહી છે. આજના જવાબદાર નેતાઓ હું માનું છું કે સારામાં સારા છે અને મને સંપૂર્ણ ખાત્રી છે કે ગોરાને તેઓની વગને

વિશે કશો ભય રાખવાનું કારણ નથી. આફ્રીકન કોંગ્રેસના આવા શાણા અને ખ્રીસ્તી નેતાઓને ન્યાયમંત્રીના ફરમાનો થી દુર ખસેડી દેવામાં આવી રહ્યા છે એ મને અત્યંત ખૂબઈભરેલું લાગે છે. આ નીતી જે ચાલુ રહેશે તો તુંડમીભણ યુવાનેના હાથમાં અંકુશ ન્વતો રહેશે.

સાપાના સંદેશા મુજબ ગયા રવીવારે જેહાનીસખમના ટ્રેડ્ઝ હોલમાં તેમના માનમાં મળેલી વિદાયગીરીની સભામાં કેનન ઠોલીન્સે કહ્યું હતું કે, છેલ્લા પાંચ અઠવાડીયા થયાં હું એક અતિ રમુજ પામકખાનામાં વસી રહ્યો હતો.

તેમણે કહ્યું, "તમારી હાલમાં હું તમને મારો સંપૂર્ણ સાથ આપું છું અને ઓટન જઈને તમને ટેકો આપવા ને માફ ખનતું કરીશ. મેં જે જેખ છે તે સત્ય હકીકત બહારની ડુનીયાને જણાવીશ. દક્ષિણ આફ્રીકામાં તેમજ બહાર સઘળા ખ્રીસ્તીઓને હું કહીશ કે તેઓએ આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસને અને સાઉથ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસને તેમજ દક્ષિણ આફ્રીકાની ઓગ્રાઈ અને સુખને માટે જેઓ તેઓની સાથે કામ કરી રહ્યા છે તે સઘળાઓને મદદ કરવી જોઈએ."

કેનન ઠોલીન્સે કહ્યું કે, ભત્તીબેદનો રોગ ચોખાં છે અને યુનીયનમાં મારાં પાંચ અઠવાડીયાના રહેકાણુ દરમીયાન કેટલાક ખીન-ગોરાઓને એ ચેપ લાગી જવાતું મેં જેખમ જેયું.

સપ્રેશન એક ડોમ્યુનીઝમનાં ઓઠાં નીચે શાણા નેતાઓના નામે કાળી ટીપમાં દાખલ કરવા અને તેઓપર પ્રતિખંધો મુકવાનું પરિણામ ભયપર રચાએલી સવળી નીતીઓને વિશે યાને છે તેમ આદતજનક નીવડશે.

સપ્રેશન એક ડોમ્યુનીઝમને નામે યજ રહેલી ઘણી વસ્તુઓમાં હું ઉશ્કેરણી સિવાય ખીલું કશું જોતો નથી.

આ ચંબીર વસ્તુ કહેલી ગણ્યાપ પરંતુ હું કહું છું કારણ હું માનું છું કે ન્યાયમંત્રીને પોતાની નીતી બદલવાને હજુ સાવ અમુરું નથી થયું.

કેનન ઠોલીન્સે પોતાની વિદાયગીરી વખતે 'નાટાલ ડેલી ન્યુઝ'ને સવાલ જવાબના રૂપમાં મુલાકાત આપી હતી:

સ: ખીન ગોરાઓમાં તમે વલ્યુંબેદ જોયો છે ?

જ: હા, કેટલેક દરજ્જે. ભત્તીબેદ ચેપી રોગ છે. ખીન-ગોરાઓને તે કેટલેક દરજ્જે લાગુ પડેલો છે પરંતુ એટલું તો મારે કહેવુંજ પડશે કે ગોરાઓમાં તેની માત્રા સૌથી વિશેષ છે.

સ: ખીન-ગોરાઓને સંપૂર્ણ સમાનતા એ લોકશાહી હોય આપવામાં આવે તો તમારા ધારવા મુજબ શું થાય ?

જ: ખીન-ગોરાઓને સમોવહીયા ગણી તેઓની સાથે કામ લેવામાં આવે તો મારી ખાત્રી છે કે તેઓ ઘણાજ સમજુ જોવામાં આવશે. તેઓ નામાં ન્યાય અને અદલ ઇન્સાફની ખુદ્દિ છે અને આ દેશમાં શાંતી અને સુરક્ષિતતા રહે એની સાધારણ માનવી ના જેટલી ઇચ્છા ધરાવે છે.

મારા અભિપ્રાય મુજબ કોઈ પણ લઘુમતીના હોમને માટે તેઓને ઉડી ચીંતા રહે. હું માનું છું કે તેઓ મત આપવામાં ગોરાના જેટલીજ ઉમેદવારના મુજબ વિશે કાળજી રાખે પછી તે ભલે ગોરા હોય કે કંગો.

આ તો મને હમણા લાગે છે. વિલંબ કરવામાં આવશે તો એ વલણ જેખમમાં આવી પડશે કારણ જુલમી કાયદાઓ સામે લાગણી બહુ ઉશ્કેરાતી ભય છે.

ધીરજની પણ હદ હોય છે છતાં આજે હજુ અમુરું નથી થયું.

સ: તમને લાગે છે કે લોકશાહી છુટો જેઓ સંપૂર્ણ જવાબદારી ઉઠાવવા ને કાબેલ હોય તેઓનેજ આપવામાં આવી જોઈએ ?

જ: મને લાગે છે કે આ વસ્તુ ની ચર્ચા આફ્રીકોનેના હાલના નેતા ઓની સાથે સમાનતાના ધોરણે થવી જોઈએ. તેમ યાવ તો મારી ખાત્રી છે કે તેઓ સમજે તેવા છે.

સ: તમને લાગે છે કે ખીન-ગોરા ઓને સમાન હોય આપવામાં આવે તો પશ્ચિમનો મુધારો બૂસાઈ જશે ?

જ: હું એમ નથી માનતો. આફ્રીકન પછી ભલે તે ગમે તેવો નિર્ગદાર હોય તો પણ તેનામાં ખરો ખોટાનું ભાન ગોરાના કરતાં ઓછું છે એમ

માની લેવાને હું કશું કારણ જોતો નથી. મને એની છાપ પડી છે કે આફ્રીકોને કહેવાતા સારામાં સારા પશ્ચિમ મુધારાનો જીવન માર્ગ ઇચ્છે છે.

સ: તમે કહેશો કે કેનીયામાં જે ખતી રહ્યું છે તે પણ એક ઔવોગીક ક્રાંતી છે ?

જ: તેમાં હું કશું સામ્ય જોતો નથી. હું માનું છું કે કેનીયા ની પરિસ્થિતિ હાય ધરવામાં ખીરીશે ઘણી ગદલન કરેલી છે. માઉ માઉ જેવું કંઈ પણ દક્ષિણ આફ્રીકામાં થવાતું હું જરાયે જેખમ જોતો નથી.

સ: તમારી પાસે કશી રચનાત્મક યોજના છે ?

પ્રથમ તો ઘણા ગોરાઓમાં હલક પડ્યો થવાની જરૂર છે. ખીલું જેઓ ઉદાર મત ધરાવે છે તેવા ગોરાઓએ ભત્તીબેદ વિરૂદ્ધના પોતાના સિદ્ધાંતો અમલમાં મુકવાની દિશામાં ખતાવવી જોઈએ.

કેટલીક વ્યવહારુ મુચનાઓ હું જોતે કરવા ચાહું તે પ્રસિદ્ધ કરવાનું તમને ઉત્તેજન આપવાની આ દેશના કાયદાથી ગને માનાઇ છે.

ઉત્તાહ માટે જગ્યા આટી છે

હેડવર્ગ મુસ્લીમ જમાતને એક ઉત્તાહની જરૂર છે. ઉરદુ અરબીક પદાવી શકે અને હમામત કરે એવા શનદી મોલવી સાહેબે અરજ મુસ્લીમ જમાત, પી. ઓ. ધોક્સ ૬૦ હેડવર્ગ, ટ્રાંસવાલ એ સરનામે કરવી. મારીક પગાર પાઉડ ૨૫ ઉપરાંત રહેવાને ધર તેમજ પાણી, યત્તી મદદ આપવામાં આવશે.

એટલું તમે નજી છે કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઇફ ઓફ કનેડા
 ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ બીએ.
ઉપરાંત
 દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવિડેન્સીયલ ડીવીઝન ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજ તથા ગુજરાતી ભાષાનુસાર બીએ તેમજ અંગ્રેની ઈંગ્લીશ અંગ્રેજી ડોઈ પણ ભવતું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરીત ગવીએ ચઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.
 Consult us first.

C. C. PALSANIA
 GENERAL AGENT
 Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
 Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, CAPETOWN
 P.O. Box 4624. Phone 32390

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રો તરફથી)

ગુજરાત, સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છમાં સર્વત્ર સારો વરસાદ પડી ગયો છે. અને હજી પણ ચાલુ છે. સારા વરસાદથી ખેડૂતોમાં આનંદ ફેલાયો છે. હવે વરસાદ થોડો વખત અઘેલા કરે તો સાઈ એમ સૌ ધન્ય છે. મુંબઈમાં આખી મોસમનો અષી ઉપરાંત જેટલો વરસાદ તો થોડાક દિવસો માંજ પડી ગયો છે અને હજી ચાલુ છે. વલસાડ આસપાસ ખૂબ વરસાદ પડનાથી રેલવે લાઇન ધોવાઈ ગઈ હતી. પરિણામે ટ્રેન વ્યવહાર થોડોક વખત અરત અરત થઈ ગયો હતો. ખીહારમાં સખત વરસાદને પરિણામે કેસી નદીમાં પુર આવતાં લખભગ ખસી ગામેપર પાણી ફરી વળ્યા હતાં. એવીજ રીતે આસામમાં પણ સખત વરસાદ પડતાં ત્યાંની નદીઓમાં પણ પુર આવ્યાં છે. કાંઈ ખાસ નુકસાન થયાના સમાચાર મળ્યાં નથી.

* * *

આજે મહાગુજરાતમાં સૌથી ઉકળ તો પ્રથમ બન્યો છે, શિક્ષણના માધ્યમ તો પ્રથમ. ગુજરાત યુનીવર્સિટીએ શિક્ષણ ગુજરાતી ભાષામાં આપવાનો નિર્ણય અને મુંબઈ સરકારે સરકારી કોલેજો માં દિંદી ડારા શિક્ષણ આપવાની તથા ફળવણીના ક્ષેત્રમાં રાષ્ટ્રભાષા હોંદીને ઉત્તોજન આપવાની પોતાની નીતની જાહેરાત કર્યો પછી "શિક્ષણ ના માધ્યમ અંગે ઉચ્ચ વાદવિવાદ જાગ્યો છે. મુંબઈના ફળવણી પ્રધાન શ્રી દિનકરરાવ દેસાઈએ ઉચ્ચ પ્રાથમિક ધોરણોમાં શ્રી વધારવાના કરેલા નિર્ણયનો પણ ભારે વિરોધ થઈ રહ્યો છે. એવુંજો છ-ડીન શાળાઓ જેમાં અંગ્રેજી ભાષા દ્વારા શિક્ષણ આપાય છે તેમાં યુરોપીયનો સિવાય કોઈને દાખલ ન કરવાના શ્રી દેસાઈના હુકમ સામે ઉદ્દાપેદ જાગ્યો હતો અને આ પ્રથમ અઘાલતે જતા શ્રી દેસાઈને એ હુકમ રદ કરવો પડ્યો હતો.

ગુજરાત યુનીવર્સિટીએ ગુજરાતીમાં શિક્ષણ આપવાનો નિર્ણય કર્યા પછી એ નિર્ણયને ફેરવવા માટે મુંબઈના ગુજરાતી પ્રધાનો—શ્રી મોરારજીભાઈ, શ્રી દિનકરરાવ, ડા. છવરાજ મહેતા વગેરે તરફથી આ નિર્ણય ફેરવાવવા માટે સેનેટના સભ્યો પર દયાણુ લાવવામાં આવ્યું હતું અને એક તપાસકે તો એમ લાગતું હતું કે, સેનેટમાં તેમના ટેકદારો આ નિર્ણય ફેરવવા માટે રજુ કરેલો દરાવ પસાર થઈ જશે. પરંતુ સેનેટની મીટીંગ મળ્યા એ પહેલાં પૂ. રવિશંકર મહારાજ, કાકા સાહેબ કલેક્ટર અને ગુજરાત ની ખીજી છ આગેવાન નિબંધ વ્યક્તિ

ઓએ શિક્ષણ માત્ર ભાષામાં જ અપાતું જોઈએ એવા જોરદાર આગ્રહ કરતું નિવેદન બહાર પાડ્યું હતું. કેંગ્રેસ કારોબારીના શિક્ષણના માધ્યમ અંગેના જે દરાવને આગ્રહ લખને મુંબઈ સરકારે આવી નીતી અપાત્વાર કરી હતી, તે દરાવ વિગે રપછ યુકાસો કરવાની શ્રી નેહરુને નિત્તી કરી હતી, આ નિવેદને સમગ્ર પરિસ્થિતિ પલટાવી નાંખી હતી. ઉપરાંત સૌરાષ્ટ્રના ફળવણી પ્રધાન શ્રી જાદવજી મોદી, સૌરાષ્ટ્ર કેંગ્રેસના મંત્રી શ્રી વજુભાઈ અને ખીજાઓએ પણ પ્રાદેશિક ભાષા માંજ શિક્ષણ આપવાની તરફેણ કરી હતી. કેંગ્રેસના મહામંત્રી શ્રી બળવંતરાય મહેતાએ પણ ગુજરાતીની તરફેણ કરતું નિવેદન બહાર પાડ્યું હતું અને જણાવ્યું હતું કે, કેંગ્રેસ કારોબારીનો દરાવ પણ પ્રાદેશિક ભાષા માંજ શિક્ષણ આપવાની હિમાયત કરે છે. આમ મુંબઈ સરકાર અને ગુજરાત પ્રદેશ કેંગ્રેસ કમીટીમાંના તેમના ટેકદારો એકલા પડી ગયા હતા. એટલે સરકારનાં ટેકદારોએ વ્યવસ્થિત રીતે પીછેહઠ કરી હતી. સેનેટમાં રજુ થયેલો, "ગુજરાતી અને/અથવા તો હોંદીમાં શિક્ષણ" આપવાના સરકારી તરફી દરાવ પરની વિચારણા મોકુફ રાખવાની દરખાસ્ત સેનેટમાં રજુ થઈ હતી અને પસાર થઈ હતી. આમ સરકારનો પરાજય થયો, પણ તાક રહી ગયું. હજી આ નિર્ણય પલટાવવા માટે પ્રયાસ થાય એમ લાગે છે.

ગુજરાત યુનિવર્સિટીની સેનેટમાં બજેટ રજુ કરવામાં આવ્યું હતું તે મુજબ યુનીવર્સિટીની આવક રૂ.૧૨,૨૫,૦૦૦ અને ખર્ચ રૂ. ૧૩,૯૮,૦૦૦નું થયો.

સૌરાષ્ટ્ર સરકારે ચૌદ વર્ષ સુધીની વયના માણસોને મફત શિક્ષણ આપવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

* * *

સાબરમતી નદીની યોજનાને ખીજી પંચ વર્ષો યોજનામાં સમાવેશ કરવા ની ગુજરાત ભરમાંથી જોરદાર માગણી ઉઠી હતી. આ માગણીને મુંબઈ સરકારે લક્ષમાં લીધી છે અને હવે સાબરમતી યોજનાને ખીજી પંચ વર્ષો યોજનામાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યાની મુંબઈ સરકારના બહેર બાંધકામ ખાતાના મંત્રીએ જાહેરાત કરી છે. વધુમાં ઉત્તર ગુજરાતમાં નાની નાની નહેરો બાંધવા માટેની યોજનાઓનો પણ ખીજી પંચ વર્ષો યોજનામાં સમાવેશ કરવામાં આવશે, એવી પણ તેમને ખાતરી આપી છે. કચ્છમાં અયગસા તાલુકાનાં ખીટા

ગામ પાસે નહેરો માટે બંધ બાંધવા ભારત સરકારે રૂ. ૧૧ લાખ અંજુર કર્યાં છે. પહેલી પંચ વર્ષો યોજના નીચે કચ્છમાં નાની-મોટી નહેરો બાંધવાં કે. ૬૧ લાખનું ખર્ચ અંજુર થયું હતું. કચ્છમાં વારંવાર પડતો દુષ્કાળ નિવારવાનો એક માત્ર ઉપાય ખેડુને તે માત્ર વરસાદ ઉપર આધાર ન ગાખવો પડે એવી સ્થિતિ ઉભી કરવાનો છે અને સરકાર એવી સ્થિતિ સર્જવા માટે ત્રિવિધ યોજનાઓ કરી રહી છે. ખીજી પંચ વર્ષો યોજનામાં સમાવેશ કરવા માટે નાની-મોટી યોજનાઓ ઘડવા ઉચ્ચ કચ્છી આગેવાનોની એક સમિતિ રચવામાં આવી છે.

* * *

બહારવટીયા ભૂપતની ટોળા એ જ્યારે સૌરાષ્ટ્રમાં ત્રાસ વર્તાવ્યો હતો એ સમયે સૌરાષ્ટ્રના ઘણા રાજા એના હથિયારો સરકારે પડાવી લીધા હતા. ભૂપતને આ રાજવીઓ તરફથી દરેક પ્રકારે સહાય મળતી હતી, એટલે જ તેને પકડી શકાતો નહોતો એમ કહેવાતું હતું. સૌરાષ્ટ્ર સરકારે રાજાઓ પાસેની બંદૂકો, ગોળાઓ વગેરે કબજે લીધા અને ગ્રોળ કાઠોર અને ખીજા પેટલાક રાજવીઓની ધરપકડ કર્યો પછી ભુપત અને તેના સાથીઓ નાસીને પાકીરતાન ભેગા થઈ ગયા હતા. પાછળથી પરિસ્થિતિ સુધરતાં અટકમાં રખાયેલા રાજવીઓને મુક્ત કરવામાં આપ્યા હતા. હવે સૌરાષ્ટ્ર માં કોઈ બહારવટીઓ ન હોવાથી અને કાપેદો અને વ્યવસ્થાની સ્થિતિ સારી હોવાથી સરકારે રાજવીઓને તેમના હથિયારો પાછા સોંપી દેવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

* * *

સુરતનું હાલનું બંદર નિકસાવતું કે સુરતથી દસ માઇલ દુર તાપી નદીના મુખ પાસે નવું બંદર બાંધવું તેનો સરકાર, વિચાર કરી રહ્યા છે, એમ સુરતના કલેક્ટરે જણાવ્યું હતું. તેમજ વધુમાં કહ્યું હતું કે, સુરત જિલ્લામાં ધોરી માર્ગો અને રસ્તાઓ બાંધવા પાછળ રૂ. ૧ કરોડ ખર્ચવામાં આવ્યા છે.

* * *

ચીન અને ભારતના વંડા પ્રધાન વચ્ચેની અષ્ટતિહારીક મુલાકાત સફળતા પુર્વક પુરી થઈ છે. આ બંને વંડા પ્રધાનો વચ્ચેની મુલાકાતે વોશિંગ્ટન ખાતેની ચર્ચા-આયન હાવર મુલાકાતને ઢાંધી દીધી હતી, એવી ફરિયાદ ખુદ અમેરીકન અખબારોએ કરી છે. મુલાકાત પછી બંને વંડા પ્રધાનો તરફથી બહાર પડેલા સંયુક્ત નિવેદનમાં એશીયામાં શાંતી જાળવવા અને આર્થિક નવ રચનાના કાર્યને સુગમ બનાવવા એશીયાના દેશો વચ્ચે ગાઢ સહકાર નો નવો યુગ સર્જવાની આશા વ્યક્ત કરવામાં આવી છે. દીલ્હીમાં ચાલેલી

આ મંત્રણાની ભારત સરકાર ખર્ચા, છ-ડોનેથીવા, પાકીરતાન અને સીકોન સરકારને સંપૂર્ણપણે માફિતી આપતી રહી હતી.

આ નીવેદન એશિયાના બાકી માટે ઘણું મુયક છે. નેહરુ-ચાઉ મુલાકાત નું એક પરિણામ હોંદી ચીનમાંની લડાઈનો અંત થઈ અને લવવામાં આવશે. ચીની વંડા પ્રધાન ચાઉ અને લાઇ પેઈનથી પાછા છનીવા હોંદી ચીન અંગે વધુ મંત્રણા કરવા જશે. બંને વંડા પ્રધાનોએ મુખ્યત્વે ત્રણ બાબતો દાખ ધરી હતી. પરસ્પર અમર કરતી બાબતો, તિબેટ અંગેના ભારત-ચીન કરારની પ્રસ્તાવનામાં જણાવવામાં આવેલા પાંચ સિદ્ધાંતો દિંદી ચીન અને ખીજા એશિયાઈ પ્રશ્નો ના ઉકેલ માટે ઉપયોગ અને આંતર-રાષ્ટ્રીય તંત્રદિલ્હીને હળવી કરી શાંતિ-વિસ્તારને વિસ્તારવો. ભારત-ચીન કરારમાં જણાવાયેલા પાંચ સિદ્ધાંતો નીચે પ્રમાણે છે: એક ખીજાની સાર્વભૌમતા અને પ્રાદેશિક અખંડિતતાને માન આપવું; પરસ્પર આક્રમણ ન કરવું; એકબીજાની આંતરિક આખતો માં માયું ન મારવું; પરસ્પર સમાન તાથી અને પરસ્પરની લાભદાયી રીતે વર્તવું. અને શાંતીભરી રીતે સાથે રહેવું.

દિંદી ચીનને આ પાંચ સિદ્ધાંતો લાગુ પાડવાનો આગ્રહ કરતાં વંડા પ્રધાનોએ જણાવ્યું હતું કે, હોંદી ચીનના રાજ્યોને સ્વતંત્ર, લોકશાહી અને સંયુક્ત બનાવીને તેનું સમાધાન કરવું જોઈએ અને તેનો મોર્ષ એ આક્રમક હેતુ માટે ઉપયોગ ન કરવો જોઈએ. લાઓસ અને કમ્બોડીયાને કોઈ પણ વિદેશી સત્તાની દખલ વિના સ્વતંત્ર બનાવવાં જોઈએ. આનો અર્થ એ થયો કે, આ બંને રાજ્યોમાં યુમેશા સામ્યવાદી વિવેકમિન્દ દ્યોને પાછા ખેંચી લેવામાં આવશે. હોંદી ચીનની બંધી સમરપાગોના નિરાકરણ મા મહત્વનો ભાગ ભજવવાની અરત પાસે આશા રખાય છે. નિવેદન પર થી એ દેખાઈ આવે છે કે, ચીન ખીજા દેશોની સાર્વભૌમતા અને પ્રાદેશિક અખંડિતતાને માન આપવાને તઇપાર છે અને ઉપર જણાવેલા પાંચ સિદ્ધાંતો ના ધોરણે બધા દેશો સાથેના સંબંધો સુધારવા માંગે છે. ચીન આ સિદ્ધાંતો ના ધોરણે હીપક્ષી કરારો કરવાની ખીજા એશીયાઈ દેશોને ઓદર કરે એવા સંબંધ છે.

એશીયાઈ દેશો વચ્ચે ગાઢ સહકાર સર્જવાની નેહરુ-ચાઉએ અભિલાષા વ્યક્ત કરી હોવા છતાં એના સહકાર માટે કોઈ તંત્રની વ્યવસ્થા નથી દિલ્હી ખાતે કરવામાં આવી નહોતી. આણં તંત્ર નજીકના બતિષ્યમાં રચાય એવા સંબંધ છે. શ્રી નેહરુએ એશીયાઈ દેશો સાથે ગાઢ સંબંધો બાંધવા અને સામ્ય વાદીઓનો ધરાવા વિગે સેવાતી શકે

કુર કરવાને આભેને સદ્ગતના પુવંક સમજાવ્યા હતા. સામ્યવાદી ચીન રશિયાનું આંધાઈ નથી પરંતુ સ્વતંત્ર રીતે પણ વર્તી શકે છે, તે પુરવાર કરવાની જરૂર આઉં અને કાંઈ સમજતા હોય એમ લાગે છે. આ નિવેદન પ્રત્યે બર્મા ઇન્ડોનેશીયા અને સિંગાપોરમાં સારા પ્રત્યાધાતો પડ્યા છે. ચીની વડા પ્રધાને રંગુનમાં બર્માના વડા પ્રધાન સાથે મંત્રણા કર્યા પછી એ બંને વડા પ્રધાનોએ પણ સંયુક્ત રીતે દાહ્લીથી બહાર પડેલાં નીવેદન જેવું નિવેદન કર્યું છે.

વિવિધ ખબરો

ઇસ્ટલંડન હાઉસ સોસાયટી

ઇસ્ટલંડન હાઉસ સોસાયટીની ૩૦મી વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ તા. ૧૮-૭-૫૪ ના રોજે શ્રી. જગજીવન ગંગારામના પ્રમુખપદે સંસ્થાના હોદ્દામાં મળી હતી. ગત વર્ષની મીટીંગ અને મંત્રીનો રીપોર્ટ મંજૂર થયા બાદ મેમ્બર્સનું સરવાળું રજૂ થયેલું. આ વર્ષ દરમ્યાન થયેલ સુંદર પ્રગતિ અને આર્થિક સહકાર આપવામાં સભ્યોએ બતાવેલી ઉદારતા સંતોષપ્રદ જણાઇ હતી. આગામિ વર્ષમાં નિર્ધારિત ખર્ચને પહેંચી વળવાની કાર્યવાહકોની સહભાવના પ્રસંશક હતી. નીચે સુજ્ઞ નરી ચુંટણી થઇ હતી : પ્રમુખ : શ્રી. જગજીવન ગંગારામ; ઉપ-પ્રમુખ : હરિભાઈ નાયુભાઈ; મંત્રી : શ્રી મોહનલાલ હરિભાઈ; ઉપ-મંત્રી : કનેવાલાલ રામાભાઈ; ખજાનચી : વલ્લભભાઈ કરસન; કમીટી : મેસર્સ રામભાઈ નેરામભાઈ, કુંવરજીભાઈ દુલ્લભભાઈ, પરજીભાઈ બાણાભાઈ, લાલાભાઈ છીયાભાઈ, રામલાલ હરિભાઈ, પ્રેમાભાઈ દુલ્લભ ભાખા અને જીવજીભાઈ મકન. એડીટર : લાલભાઈ પી. મારટર અને પરજીભાઈ જનમત ભાઈ.

રંગપુત ચોદાણ મંડળ
ઇસ્ટલંડન શ્રી. રંગપુત ચોદાણ મંડળ ની ૧૦મી વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ રવિવાર

તા. ૪-૭-૫૪ના મળી હતી પ્રાર્થના બાદ મંત્રીનો રીપોર્ટ તથા મેમ્બર્સનું સરવાળું સ્વાકારાયા બાદ, નવા વર્ષ માટે નિચેનાં કાર્યવાહકો ચુંટાયા હતા : પ્રમુખ : વિદ્યુતભાઈ દુલ્લભ ભાઈ; ઉપ-પ્રમુખ : ડાહ્યાભાઈ કરસન ભાઈ; મંત્રી : જેડીશનભાઈ જીવન ભાઈ; ઉપ-મંત્રી હમ્મરલાલ વિદ્યુતભાઈ; ખજાનચી : મગનલાલ પ્રેમાભાઈ.

કમીટી : જીવજીભાઈ મકનભાઈ, પ્રેમાભાઈ દુલ્લભભાઈ, જગજીવનભાઈ ગંગારામ, વલ્લભભાઈ કરસનભાઈ, છોટુભાઈ વિદ્યુતભાઈ.

ઇસ્ટલંડનમાં લગન

ઇસ્ટલંડનથી અમારા ખબરપત્રી લખી જણાવે છે કે તા. ૧૧-૭-૫૪ ના દિને અત્રેના સહજીવરથ શ્રી. જસમતભાઈ ગોસાઈભાઈ ટ્રાયમીટીવાળા ની સુપુત્રી ચિ. શાંતાબેનનાં લગન મટવાડ નિવાસી શ્રી. કેશવભાઈ છીયા ભાઈ (લીવિંગસ્ટન વાળા)ના સુપુત્ર ચિ. અમૃતલાલ સાથે આચાર્ય શ્રી. છોટુભાઈ મહેતાના હસ્તે વિહટરી સીતેમામાં થયાં હતાં. લગન વિધિ બાદ રથાનિક અને જોબર્ગ, પ્રિટોરીઆ વિગેરે રથજોના સજ્જનો તરફથી નવલંપતિને અભિનંદન અપાયા પછી શ્રી. જસમતભાઈએ પ્રસંગોચિત આભાર માની કેટલીક સંસ્થાઓને સહર્ષ ભેટ અર્પી હતી.

અવસાન

જોદાનીસભ્યમંના જાણીતા વત્ની શ્રી. વલ્લભભાઈ ભગાભાઈના પુત્ર શ્રી. રામદેવનાં ધર્મપતિન કુસુમબેનનું જોદાનીસભ્યમં હોસ્પિટલમાં તા. ૧૦-૭-૫૪ ના રુક માંદગી બાદ અવસાન થયું તે સમયે જે જે ભાઈ બહેનોએ દિલસોજી ના સંદેશો પાઠવ્યા હતા તેઓનો શ્રી. વલ્લભભાઈ પોતાની વતી તેમજ સ્વર્ગસ્થના કુટુંબીજનો વતી હાર્દીક આભાર માને છે.

ગુજરાતી ધર્મપ્રેમી બંધુઓ માટે

શ્રી. પે.	શી. પે.
તુલસીકૃત રામાયણ ભાગ ૧ અને ૨	૧૫ ૦
શ્રી મનુસ્મૃતિ (૮૦૦ પાનાનું દળદાર પુસ્તક)	૧૩ ૦
સાચું સ્વર્ગ (પદિઆર કૃત)	૧૧ ૦
પ્રભુમય જીવન	૩ ૯
જળ અને નામ સ્મરણ (જળ માટે ઉપયોગી પુસ્તક)	૪ ૯
નિત્ય પાઠ (વિવિધ દેવ દેવીઓનાં સ્તોત્રો)	૩ ૯
શ્રીમદ ભગવદ્ગીતા	૪ ૯
રામનામ બજન માલા	૪ ૯
આશ્રમ બજનાવલી	૪ ૯
શીરોભાષના બજનો	૨ ૯
નરસીહ ભક્તનાં બજનો	૨ ૯
ધર્મ શિક્ષા પાઠાવલી ભાગ ૧-૩.	૭ ૬
કંકાવટી ભાગ ૧-૨	૭ ૬
શ્રવણ અને દશરથ	૧૦ ૬

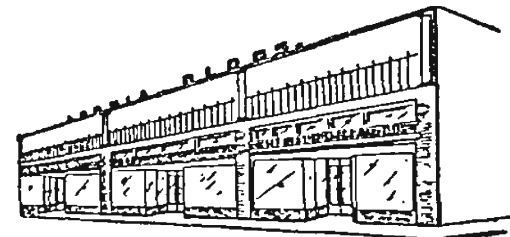

હામારા અપકંઠી લાઇબ્રેરી માટે આ પુસ્તકો ખાસ મંગાવવામાં આવ્યા છે. દરેક પુસ્તકોના પોસ્ટેજ માફ.

Obtainable at :
BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS
(Corner Grey and Lorne Streets)
286 Grey Street, DURBAN.
Phone: 26070

K.M. Loodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ ફેરટ

સોનાના ઢાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુહી જુહી ઢીઝાઇનની બંગડી અહોડા, સાડીની પીન, વીટી પકલ જેરોંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

“દરબનવું” ટકાઈ અહુ શી. ૧ રતલ, મોટી કલીનું લસણુ શી. ૧-૬ રતલ.

સુરણુ, રતાણુ, આંબા દળદ, લીલી દળદની મોસમ ચાલુ થઇ છે. કપુરી અને ચેવલી પાન ૫/- રતલ, પોસ્ટેજ જુદું. ગોળ ખાસકીટ ૧૦/૬, લાંબી અને રકવેર ખાસકીટો ૧૬/૦ ડઝન. હરો ચોખા, દાળ વિગેરે દરેક જાતની ચોસરી અને મસાલો રાખીએ છે.

રોડેશીઆ, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયમ કોન્ગોના ઝોરડરા પર પુરવું ખ્યાન આપી કાંઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવીને મોકલશું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બજારીનું મથક

બહારમામના આદેશોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરયાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હોલરેલ મરચાન્ડીસ એન્ડ હાઇરેકેટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, પુલન રબ્બ. પ્લાન્ડેટ્સ—બ્રશી બાળકો માટે
નવ નવનો માલ. તેમજ કેપીટીન ન્યોરવેટ સાડીઓ
વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ વપાસ કરવા લલામણુ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. પીઆનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ફરિયાઈ અગર જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા પર બેઠા અમારી મારફતે પુર્કામ કરો.

ઈંગ્લી, આગ, ચોરી, કુલ્લટ, અહમ્મત, રહેઠણાસ, વિગેરેના વીગા અને
ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના કાપડા લખાવવા રેવન્યુ કલ્ક્યુલેશન
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના હાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લખવી
ખાલતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે ગરૂત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ રયુસ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓરેન્ડ લીધા, ચોઈસાયર
ઈનરયુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યું દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ માણુભાઈ મલીપોરવાળા.

ફરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા પીની તેમજ કૈયા ચેવા,
મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખબાએકું સુરતી બુસુ જેવ, મગરા, ગાંડીયા, શાજ્યાં,
પાતરાં વિગેરે ફરેશન તાજ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ એડર્સ પ્રમાણે કુંક
વખબાગાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ઓરડર કરો:

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ત્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૮

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907,

NATHOO TABHA,

107 Queen Street,

Phone 24647.

Telegraph "Mani,"

DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

બેડરૂમ છુટ, ડાઈનીંગરૂમ છુટ, વોઈડિંગ, ડરેસીંગ એસ્ટ,
સાઈકલોઈસ ડેસ્ટ, બુક કેસ, ટેબલ, તાલ કીકાચત
ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા શુકશો તક.

—ઓકસ, ટેબલ અને ફીચન ડરેસર—

જે હમારો જમરેખ નીચે તઈયાર પ્રાયુ છે. તેમો રોકાઈ હમેશા તઈ-
યાર રહે છે. માન રોકાઈ શાવાના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપા
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BRÉE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.